

Број: 07-02-980-32/22/06
Мостар, 27.04.2007. године

На основу члана 14, члана 15, члана 29, члана 38. и члана 78. Закона о електричној енергији („Службене новине ФБиХ“ број 41/02, 24/05, 38/05), члана 12. став (1) и члана 14. став (1) Статута Регулаторне комисије за електричну енергију у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине ФБиХ“ број 13/04), члана 31. став (2), члана 37. став (4), члана 55. и члана 58. Пословника о раду ФЕРК-а („Службене новине ФБиХ“ број 59/04), те члана 75. Правилника о јавним расправама и рјешавању захтјева и жалби Регулаторне комисије за електричну енергију у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине ФБиХ“ број 37/05) и члана 9, члана 12, члана 52, члана 56, члана 59. и члана 71. Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке („Службене новине ФБиХ“ број 45/05), рјешавајући у другом тарифном поступку по захтјеву Јавног предузећа „Електропривреда Хрватске заједнице Херцег Босне“ дионачко друштво Мостар примљеним под бројем 07-02-980/22/06 од 14.11.2006. године, Регулаторна комисија за електричну енергију у Федерацији Босне и Херцеговине – ФЕРК је 27.04.2007. године на VII. редовној сједници донијела следеће

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Јавном предузећу „Електропривреда Хрватске заједнице Херцег Босне“ дионачко друштво Мостар за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије одобрава се потребан годишњи приход од тарифа за кориснике дистрибутивног система заснован на признатим планским трошковима за билансиране количине електричне енергије и снаге на дистрибутивној мрежи за 2007. годину у износу од 36.980.170 КМ и приход за покривање дистрибутивних губитака у износу од 12.743.485 КМ.
2. Ово рјешење је коначно.
3. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења и објављује се на огласној табли и веб страници ФЕРК-а, а диспозитив овог рјешења и у „Службеним новинама ФБиХ“.

Образложење

Члан 9. став (1) Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке прописује да ФЕРК врши анализу и верификацију свих трошкова које је електропривредно друштво укључило у свој потребан приход, а у складу са ставом (3) истог члана сва електропривредна друштва морају рачуноводствене податке приказати одвојено за све регулисане и нерегулисане дјелатности, те само трошкови настали обављањем регулисаних дјелатности укључују се у одобрени потребни приход. Члан 12. истог Правилника, поред осталог прописује да се потребан приход утврђује у дјелатности дистрибуције за сваку дистрибуцију. Чланом 28. став (1) овог Правилника прописано је да се тарифном методологијом за дјелатност дистрибуције електричне енергије утврђује начин одређивања тарифа за коришћење дистрибутивног система за све купце који су прикључени на дистрибутивну мрежу. Чланом 52. став (1) истог

правилника, прописано је да се тарифни поступак покрене подношењем захтјева ФЕРК-у од регулисаног електропривредног друштва или на иницијативу ФЕРК-а, те је у складу са ставом (3) истог члана, подносилац захтјева дужан, уколико обавља више електропривредних дјелатности, поднијети захтјев за тарифе за сваку дјелатност посебно. У складу са чланом 56. истог правилника прописано је да је дискреционо право и овлашћење ФЕРК-а прихватити предложене тарифе или их прилагодити на одговарајући начин, док је чланом 71. прописано да ће ФЕРК, уважавајући начело постепеног увођења међународно прихваћене регулаторне праксе и постепеног увођења општеприхваћених међународних стандарда у тарифном поступку, водити рачуна о избегавању наглих и великих промјена тарифа у прелазном периоду, односно о постепеном укидању унакрсних субвенција између електропривредних дјелатности, категорија и група потрошње, као и о постепености при одобравању стопе поврата на власнички капитал, те да постепеност у примјени тарифне методологије у прелазном периоду подразумијева и постепеност у евентуалним измјенама тарифа, које ће на крају прелазног периода у потпуности бити засноване на оправданим трошковима

Захтјев

На основу напријед наведеног, ФЕРК је дана 14.11.2006. године примио од стране подносиоца захтјева Јавног предузећа „Електропривреда Хрватске заједнице Херцег Босне“ д.д. Мостар Захтјев за одобрење тарифа за дјелатност дистрибуције електричне енергије уписан под бројем 07-02-980/22/06, уз који је доставио Додатак Д.

У Захтјеву за одобрење тарифа за дјелатност дистрибуције електричне енергије предложен је потребан приход дистрибуције електричне енергије од 41.969.000 КМ. Уз захтјев за одобрење тарифа за дјелатност дистрибуције електричне енергије подносилац захтјева је доставио и приједлог тарифних ставова.

У циљу допуне наведеног захтјева, подносилац захтјева је ФЕРК-у доставио Допуну Захтјева за одобрење тарифа за дјелатност дистрибуције електричне енергије дана 20.11.2006. године примљене под бројем 07-02-980-01/22/06 уз коју је доставио податке о :

- оствареним готовинским токовима за 2005.годину из пословних, инвестиционих и финансијских активности предузећа
- броју и структури запослених у току 2005. године за дирекцију друштва
- стању средстава, обавеза и капитала у дјелатности дистрибуције електричне енергије за 2005. годину
- оствареним трошковима, приходима и расходима у дјелатности дистрибуције електричне енергије за 2005. годину
- лиценцираним средствима у дјелатности дистрибуције електричне енергије за 2005. годину
- оствареним инвестицијама у дјелатности дистрибуције електричне енергије за 2005. годину
- планираним инвестиционим улагањима у дјелатности дистрибуције електричне енергије за 2007. годину
- стању обртних средстава у току 2005. године

- реализованим дугорочним кредитима у току 2005. године
- броју и структури запослених у току 2005. године у дјелатности дистрибуције електричне енергије.

Дана 04.12.2006. године подносилац захтјева је ФЕРК-у доставио Допуну Захтјева за одобрење тарифа за дјелатност дистрибуције електричне енергије примљене под бројем 07-02-980-02/22/06 уз коју је доставио слиједеће документе и податке о:

- Планирани електроенергетски биланс за 2007. годину
- План и ребаланс Привредног плана за 2005. годину
- Извјештај о пословању I-XII 2005. године
- планираној производњи електричне енергије на генератору и на прагу дистрибутивних хидроелектрана за 2007. годину
- оствареној производњи електричне енергије на генератору и на прагу дистрибутивних хидроелектрана за 2005. годину
- планираним испорукама и набавкама електричне енергије на основу уговора с другим предузећима, купопродајама, транзиту, заједничким улагањима и сарадњи за 2007. годину
- оствареним испорукама и набавкама електричне енергије на основу уговора с другим предузећима, купопродајама, транзиту, заједничким улагањима и сарадњи за 2007. годину
- оствареном истовременом и неистовременом вршном оптерећењу за 2005. годину
- терминском плану застоја дистрибутивних објеката за 2007. годину
- мах. И мин.дневном оптерећењу за 2005. годину
- просјечним сатним оптерећењима по мјесецима у току 2005. године
- оствареним губицима снаге и енергије по напонским нивоима у склопу дистрибутивне мреже за 2005. годину
- техничким компонентама електроенергетских објеката – дистрибутивне мреже и трансформаторске станице.

Приликом прегледа комплетности поднесеног Захтјева, у складу са чланом 39. Правилника о јавним расправама и рјешавању захтјева и жалби ФЕРК-а, а у вези са чланом 52. став (2) Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке, ФЕРК је утврдио да поднесени Захтјев није припремљен у складу са чланом 52. став (5) истог Правилника, који одређује да је захтјев комплетан када су уз захтјев поднесени сви тражени документи, уплаћена једнократна накнада за обраду захтјева и када је подносилац захтјева дао изјаву под пуном казненом и материјалном одговорношћу да су сви подаци који су у поступку рјешавања захтјева презентовани пред ФЕРК-ом, истинити и тачни, као и да Захтјев не садржи све документе и податке предвиђене чланом 53. истог Правилника, односно наведене у Прилогу 2. тог Правилника. Такође, утврђено је да подносилац захтјева није испунио обавезу из члана 54. Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке, којим је одређено да регулисано електропривредно друштво које подноси захтјев за тарифу у складу са овим правилником мора доставити појединачна обавјештења о захтјеву свим својим

купцима на исти начин на који им дистрибуше фактуре, те је истим чланом прописан садржај тог обавјештења.

Због наведеног, ФЕРК је, поступајући у складу са чланом 40. Правилника о јавним расправама и рјешавању захтјева и жалби ФЕРК-а, односно чланом 52. став (4) Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке, доставио подносиоцу захтјева Обавјештење о недостацима поднесених Захтјева за одобрење тарифа у дјелатностима производње, дистрибуције и снабдијевања електричном енергијом 07-02-980-03/22/06 од 14.12.2006. године, којим је подносиоцу захтјева одредио рок од осам дана од дана пријема Обавјештења да у Обавјештењу наведену документацију достави у ФЕРК у писаном и електронском облику.

У остављеном року од осам дана од дана пријема Обавјештења о недостацима, подносилац захтјева је ФЕРК-у 22.12.2006. године доставио Допис примљен у ФЕРК под бројем 07-02-980-04/22/06, уз који је доставио дио тражене документације и података.

У Допису од 09.01.2007. године који је у ФЕРК примљен под бројем 07-02-980-05/22/06, подносилац захтјева је доставио ФЕРК-у нови приједлог Тарифних ставова за продају електричне енергије неквалификованим (тарифним) купцима с датумом примјене од 01.01.2007. године.

Уз Допис од 09.01.2007. године, подносилац захтјева је доставио и измјену Додатка Д. (Образложење цијена електричне енергије), којег је доставио уз Захтјев 14.11.2006. године, у којој је навео потребан приход дјелатности дистрибуције у износу од 40.846.000 КМ и како је навео „ако за дјелатност дистрибуције и дјелатност снабдијевања задржимо потребан приход за 2006. годину у износу од 56.604.000 КМ“.

У складу са чланом 9. и 71. Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке, ФЕРК је дана 23.01.2007. године донио Одлуку о провођењу другог тарифног поступка бр. 07-07-83-01/07, на основу података које је доставио подносилац захтјева, а задржао је право да током тарифног поступка захтјева сву тражену а недостајућу документацију, податке и информације, као и достављање процјене истих од стране подносиоца захтјева, с тим да је ФЕРК задржао и право властите процјене истих, а све у складу са Правилником за тарифну методологију и тарифне поступке. Истом одлуком ФЕРК је утврдио да је започео други тарифни поступак, као и поступак формалне расправе по Захтјеву за одобрење тарифа за дјелатност дистрибуције електричне енергије примљеном под бројем 07-02-980/22/06 од 14.11.2006. године подносиоца захтјева ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар, те одредио мјесто и вријеме одржавања формалне расправе у складу са чланом 50. став (1) Правилника о јавним расправама и рјешавању захтјева и жалби ФЕРК-а. Дана 23.01.2007. године ФЕРК је донио и Одлуку о именовану водитеља поступка у другом тарифном поступку бр. 07-07-83-02/07, којом је именовано водитеља поступка формалне расправе, одредио његова овлаштења и обавезе, као и запосленике ФЕРК-а, који заједно с именованим водитељем поступка припремају коначни писани извјештај, те којом Одлуком је одређено да именовани водитељ поступка и запосленици ФЕРК-а извјештај достављају странама у

поступку на коментаре, које водитељ поступка и именовани запосленици ФЕРК-а заједно са извјештајем достављају на размарање ФЕРК-у прије његове коначне одлуке.

У складу са чланом 45. Правилника о јавним расправама и рјешавању захтјева и жалби ФЕРК-а, ФЕРК је дана 24.01.2007. године у „Дневном листу“ и „Дневном авазу“, као и на својој веб страници, у Обавјештењу за јавност обавјестио јавност о одржавању формалне расправе о поднесеном Захтјеву за одобрење тарифа за дјелатност дистрибуције електричне енергије, а којом је јавност упозната и с основним елементима поднесеног захтјева те су заинтересована лица обавјештене да могу поднијети своје писане коментаре на поднесене захтјеве до 31.01.2007. године до 12:00 часова. Исти рок је одређен и за подношење захтјева за стицање статуса умјешача у формалној расправи од правног или физичког лица под условом да иста правовремено поднесе захтјев за стицање статуса умјешача, као и да има директан интерес у поступку, који је различит од општег јавног интереса и да располаже подацима и чињеницама од значаја за формалну расправу у другом тарифном поступку који се води пред ФЕРК-ом, што ФЕРК оцјењује у сваком појединачном случају.

У одређеном року за подношење писаних коментара на захтјев заинтересованих лица, у ФЕРК-у је под бројем 07-02-980-09/22/06, 31.01.2007. године примљен један коментар од физичког лица упозоравајући ФЕРК на висину важећих тарифних ставова и превелик износ који плаћа за мјерно мјесто, као и превелик захтјев за повећањем цијена које је поднио подносилац захтјева.

Након рока за подношење писаних коментара на захтјев, ЈП „Броћанац“ Читлук је поднијело 06.02.2007. године своје коментаре на захтјев примљене под бројем 07-02-980-17/22/06 у којима се наводи утицај повећања цијена електричне енергије на нормално пословање ЈП „Броћанац“ Читлук.

Дана 13.12.2006. године ФЕРК је под бројем 07-02-1113/06 примио од подносиоца захтјева допис којим ФЕРК извјештава да и поред проведених јавних конкурса и директних преговарачких поступака није осигурао потребних 908 GWh и у којем тражи примјену члана 75. Правилника за тарифну метоологију и тарифне поступке. Поводом овог дописа, ФЕРК је 14.12.2006. године под бројем 07-02-1113-01/06 од подносиоца захтјева затражио доставу извјештаја о реализацији тендера о набавци електричне енергије за 2007. годину. На основу захтјева ФЕРК-а подносилац захтјева је 22.12.2006. године ФЕРК-у доставио информацију примљену под бројем 07-02-1113-2/06 у којој ФЕРК извјештава о потписаним уговорима за набавку 1972 GWh на основу којих је успио затворити електроенергетски биланс за 2007. годину.

Дана 25.01.2007. године под бројем 07-02-980-06/22/06 ФЕРК је примио допис подносиоца захтјева, у којем је исти навео да је ФЕРК у складу са чланом 72. став (2) Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке пропустио покренути тарифни поступак за 2007. годину у 2006. години, те такву одлуку тек донио 23.01.2007. године на захтјев подносиоца захтјева. Навео је и да рокови провођења формалних расправа за регулисане дјелатности истог, како су наведени у Одлуци о провођењу другог тарифног поступка бр. 07-07-83-01/07 од 23.01.2007. године, угрожавају

интересе и потребе свих купаца подносиоца захтјева и рад цијелог електроенергетског система и пословање подносиоца захтјева. Наведено је да Одлука о провођењу другог тарифног поступка доводи подносиоца захтјева у ситуацију да исти неће моћи испуњавати обавезе по склопљеним уговорима за набавку електричне енергије у 2007. години, што ће имати за последицу отказивање уговора за набавку електричне енергије, а тиме је угрожено снабдијевање свих неквалификованих (тарифних) купаца. Наведено је и да се тражи примјена члана 75. Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке, јер се само досљедном примјеном овог члана може обезбједити нормалан рад електроенергетског система, пословање подносиоца захтјева и осигурање електричне енергије за све неквалификоване (тарифне) купце. У Допису се тражи, да се, како су настале изванредне околности у складу са чланом 75. наведеног правилника, донесена Одлука о провођењу другог тарифног поступка хитно ревидује и донесе одлука о новим тарифним ставовима за 2007. годину, најкасније до краја фебруара 2007. године, те да ће, уколико се у овом року не заврши тарифни поступак, сву одговорност за последице сносити ФЕРК.

У поводу овог Дописа примљеног под бројем 07-02-980-06/22/06, ФЕРК је 26.01.2007. године упутио подносиоцу захтјева Допис бр. 07-02-979-10/21/06, 07-02-980-07/22/06 и 07-02-981-08/23/06. У свом Допису, ФЕРК је обавјестио подносиоца захтјева да, обзиром да је ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар дана 14.11.2006. године поднијела захтјеве за одобрење тарифа и то за дјелатности производња, дистрибуција и снабдијевање електричном енергијом, није било потребе да ФЕРК донесе посебну одлуку о року за подношење захтјева за одобрење тарифа у другом тарифном поступку, а у складу са чланом 52. став (1) Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке, којим је прописано да се тарифни поступак покреће подношењем захтјева ФЕРК-у од стране регулисаног електропривредног друштва или на иницијативу ФЕРК-а. ФЕРК је у наведеном Допису одбио тврдње подносиоца захтјева како је ФЕРК својом Одлуком о покретању другог тарифног поступка угрозио набавку недостајуће електричне енергије од ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар, те је навео да ФЕРК нити жели нити има могућности утицати на планирање и провођење набавке електричне енергије за потребе купаца овог јавног предузећа. Навео је и да је подносиоцу захтјева, у складу са Законом о електричној енергији, издата Почетна Дозвола за рад – лиценца за снабдијевање електричном енергијом 1. реда под условом уредног снабдијевања електричном енергијом купаца којима није дозвољен слободан избор испоручиоца електричне енергије уз придржавање прописаних тарифа електричне енергије и економичне куповине електричне енергије. ФЕРК је подсјетио подносиоца захтјева да је исти, према прилогу који је доставио 14.11.2006. године уз захтјеве за покретање тарифног поступка под пуном материјалном и казненом одговорношћу тврдио да укупни трошкови набавке у складу са проведеним јавним конкурсом за недостајуће количине електричне енергије за неквалификоване (тарифне) купце износе 1.908 GWh односно 189.393.172 KM и како према томе просјечна набавна цијена износи 99,26 KM/MWh или 50,75 ЕУР/MWh. Навео је и да је подносилац захтјева својим Дописом од 22.12.2006. године, који је у ФЕРК примљен под бројем 07-02-1113-02/06 обавјестио ФЕРК, како су поступци набавке електричне енергије завршени 22.12.2006. године, али да од тада ФЕРК-у није доставио било какве информације везане за предметне набавке и склопљене уговоре по истима, укључујући

и динамику плаћања, док је документацију уз захтјеве за одобрење тарифа и то за дјелатности производња, дистрибуција и снабдијевање електричном енергијом допуњавао два мјесеца и то од 14.11.2006. године као дана подношења наведених захтјева све до посљедње допуне 22.01.2007. године када је тек доставио дио потребне документације за одређивање тарифа снабдијевања. Такође, ФЕРК је упозорио подносиоца захтјева да, у складу са наведеним исти није ФЕРК-у доказао да је дошло до ванредних околности којима би било угрожено снабдијевање неквалификованих (тарифних) купаца електричном енергијом, те да одговорност за планирање и набавку електричне енергије, као и за непотпуно и неуредно достављање документације уз захтјеве за одобрење тарифа сноси ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар. ФЕРК је навео и да ће провести тарифни поступак што ефикасније, проводећи све своје активности, укључујући и утврђивање оправданих трошкова регулисаног електропривредног друштва, као и до сада, на начин прописан Законом о електричној енергији, а у складу са овлаштењима и обавезама које су ФЕРК-у дате кроз одредбе овог Закона.

Умјешачи

Дана 30.01.2007. године, ФЕРК је примио допис – Захтјев за стицање статуса умјешача у овом поступку одобравања тарифа ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“, д.д. Мостар, примљен под бројем 07-02-980-08/22/06 подносиоца захтјева Б.С.И. д.о.о. Јајце, који је навео да исти припада категорији купаца 110 кV и више и то као квалификовани купац, који не користи тај статус, а који се бави производњом феролегура с просјечном мјесечном потрошњом електричне енергије од 15.000 MWh (само за рад пећи, не укључујући ту и помоћна постројења) при чему са садашњом цијеном електричне енергије удио трошкова за електричну енергију у готовом производу прелази 45-50%, те да би свако повећање за истог значило немогућност даљег одржања економски оправдане производње, али да при томе држи и да су захтјеви ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар у погледу повећања цијене неприхватљиви, те да се из свих тих разлога обраћа као заинтересована страна за учествовање у расправи везано за формирање цијена за категорији купаца 110 кV и више. Овај подносилац Захтјева за стицање статуса умјешача је навео и да је заинтересован да у поступку расправе добије могућност утврђивања да ли су трошкови дистрибуције урачунати у тарифу, те да сматра да постоји субвенционисање између појединих категорија потрошње, а да не жели и не може плаћати за остале категорије потрошача. Навео је и да би, као купац са статусом квалификованог купца, могао у 2007. години пронаћи и добивати електричну енергију по повољнијој цијени, што би утицало на количину електричне енергије коју увози ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар, јер уколико би исти набављао одређену количину електричне енергије, то би имало позитиван ефекат на негативну електроенергетски биланс ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар.

Такође, дана 31.01.2007. године, ФЕРК је примио допис – Захтјев за стицање статуса умјешача у овом поступку одобравања тарифа ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“, д.д. Мостар, примљен под бројем 07-02-980-12/22/06 подносиоца захтјева Удружење послодаваца ФБиХ.

Рјешавајући по поднесеним захтјевима за стицање статуса умјешача у поступку покренутом по Захтјеву за одобрење тарифа за дјелатност дистрибуције електричне енергије ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар, ФЕРК је дана 02.02.2007. године донио Закључак бр. 07-02-980-13/22/, којим се одбија Захтјев за стицање статуса умјешача подносиоца Б.С.И. д.о.о. Јајце и Закључак број 07-02-980-14/22/06 којим је одобрио захтјев за стицање статуса умјешача подносиоца Удружење послодаваца ФБиХ.

У складу са чланом 48. став (2) Правилника о јавним расправама и рјешавању захтјева и жалби ФЕРК-а, ФЕРК је путем Обавјештења бр. 07-02-980-16/22/06 од 02.02.2007. године обавјестио подносиоца захтјева ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар о одобрењу статуса умјешача у другом тарифном поступку, Б.С.И. д.о.о. Јајце и Удружењу послодаваца ФБиХ.

Поводом наведеног Обавјештења ФЕРК-а, подносилац захтјева је под бројем 07-02-980-18/22/06 дана 16.02.2007. године доставио ФЕРК-у Допис – Приговор на Закључке ФЕРК-а од 02.02.2007. године бр. 07-02-979-17/21/06, бр. 07-02-980-13/22/06, бр. 07-02-981-14/23/06 и бр. 07-02-979-16/21/06 о одобрењу статуса умјешача, у другом тарифном поступку Б.С.И. д.о.о. Јајце и „Алуминиј“ д.д. Мостар, купце који су стекли статус квалификованог купца, а у којем је затражио да ФЕРК преиспита и поништи Закључке ФЕРК-а од 02.02.2007. године о одобрењу статуса умјешача у другом тарифном поступку. У наведеном Допису, подносилац захтјева се позвао на Одлуку о обиму, условима и временском распореду отварања тржишта електричне енергије у БиХ, члан 5. став (2), у складу са којим купац који испуњава услове и критерије за добивање статуса квалификованог купца може задржати статус неквалификованог (тарифног) купца ако процијени да је то у његовом интересу. Навео је и да је, обзиром да су се купци који су добили статус квалификованог купца изјаснили и процијенили да им је у интересу задржати статус неквалификованог (тарифног) купца те самом могућношћу да се у прелазном периоду изјашњавају, ако им је то у интересу, као неквалификовани (тарифни) купци, истим дата повлашћеност на штету осталих неквалификованих (тарифних) купаца, те да сматра да исти у поступку јавне расправе у тарифном поступку не могу учествовати у статусу умјешача, те утицати на процес тарифног поступка и вриједност тарифа и тарифних ставова у интересу њих самих, а на штету осталих неквалификованих (тарифних) купаца. Даље се подносилац захтјева осврнуо на то да се у образложењу Закључака наводи: „Подносилац је посебно нагласио како постоји могућност Б.С.И. д.о.о. Јајце и „Алуминија“ д.д. Мостар да осигурају један дио електричне енергије за своје потребе преко ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар, што би имало позитиван ефекат на негативни електроенергетски биланс ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар, те је навео да мора упозорити да ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар није добила никакав захтјев за евентуално обезбјеђење електричне енергије од самих велепотрошача, како то ФЕРК наводи у Закључку, те да му није јасно на који би се начин такав вид обезбјеђења електричне енергије реализовао.

На основу пажљивог разматрања свих навода из Дописа подносиоца захтјева, ФЕРК је путем Дописа – Одговор на Приговор на Закључке ФЕРК-а од 02.02.2007.

године о одобрењу статуса умјешача у другом тарифном поступку бр. 07-02-979-27/21/06, 07-02-980-19/22/06 и 07-02-981-21/23/06 од 19.02.2007. године истом дао одређена појашњења. Појаснио је да је приликом објаве Обавјештења за јавност о поднесеним Захтјевима за одобрења тарифа за дјелатност производње, дистрибуције и снабдијевања електричном енергијом подносиоца захтјева ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар, ФЕРК у складу са својим правилима и прописима, дао могућност било којем заинтересованом лицу, па тако и било којем неквалификованом (тарифном) купцу, да стекне статус умјешача, уколико докаже да има директан интерес у поступку по захтјеву за одобрење тарифа или по приједлогу тарифних ставова у вези којег подноси захтјев за стицање статуса умјешача, а који је различит од општег јавног интереса и да располаже подацима и чињеницама од значаја за формалну расправу у другом тарифном поступку који се води пред ФЕРК-ом. ФЕРК је напоменуо да су „Алуминиј“ д.д. Мостар и Б.С.И. д.о.о. Јајце стекли статус квалификованог купца у складу са одредбама Правилника о стицању статуса квалификованог купца („Службене новине ФБиХ“ бр. 53/06), те да су се, у складу са наведеним Правилником, чланом 9. став (1) точка б), исти определијели да у 2007. години не користе право избора свог снабдјевача и да се снабдијевају као неквалификовани (тарифни) купци од снабдјевача неквалификованих (тарифних) купаца у 2007. години. ФЕРК је навео при томе и да су, на основу наведеног, исти имали могућност, као било који други неквалификовани (тарифни) купац, поднијети захтјев за стицање статуса умјешача, а да се приликом рјешавања захтјева за стицање статуса умјешача „Алуминија“ д.д. Мостар и Б.С.И. д.о.о. Јајце, ФЕРК руководи разлозима образложеним у Закључцима, а који се односе на то да је, према подацима којима ФЕРК располаже, „Алуминиј“ д.д. Мостар највећи купац електричне енергије у Федерацији Босне и Херцеговине, а Б.С.И. д.о.о. Јајце један од већих купаца електричне енергије којег снабдијева ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар, те да цијене електричне енергије директно утичу на њихово пословање и да управо ове чињенице иду у прилог постојања директног интереса „Алуминија“ д.д. Мостар и Б.С.И. д.о.о. Јајце за учествовање у другом тарифном поступку као умјешача. ФЕРК је скренуо пажњу подносиоцу захтјева да у цитираним дијеловима образложења Закључака, ФЕРК само појашњава оно што је подносилац захтјева за стицање статуса умјешача поред већ поменутог навео у свом захтјеву, а да се приликом одобравања статуса умјешача, ФЕРК водио разлозима, које је јасно навео у образложењу Закључака, те је подсетио подносиоца захтјева да уколико током другог тарифног поступка, нека од страна у поступку буде располагала новим чињеницама или новим доказима, дужност је те стране у поступку, у циљу утврђивања свих релевантних чињеница, изнијети исте током поступка и да ће се о истим расправљати на припремним и формалним расправама. ФЕРК је навео да уважавајући све наведено, у складу са важећим законима, те правилима и прописима ФЕРК-а, ФЕРК нема могућност поништавања предметних Закључака.

Припремна расправа

Поступајући у складу са чланом 51. Правилника о јавним расправама и рјешавању захтјева и жалби ФЕРК-а, именовани водитељ поступка је заказао припремну расправу у другом тарифном поступку по поднесеном Захтјеву за одобрење тарифа за дјелатност дистрибуције електричне енергије подносиоца захтјева Јавног

подузећа „Електропривреда Хрватске заједнице Херцег Босне,, дионичко друштво Мостар. Дана 21.02.2007. године одржана је припремна расправа за формалну расправу по Захтјеву за одобрење тарифа за дјелатност дистрибуције примљеном под бројем 07-02-980/22/06 од 14.11.2006. године, у присуству овлашћених представника подносиоца захтјева ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар, запосленика ФЕРК-а и Водитеља поступка. Умјешач Удружење послодаваца ФБиХ, иако уредно позван није био присутан на припремној расправи. У позиву за припремну расправу подносилац захтјева је позван да до 08.02.2007. године, а умјешач до 09.02.2007. године у ФЕРК доставе приједлог плана за подношење и давање одговара за информацијама као и приједлог питања која ће се обрађивати на расправи, доказа и осталих процедуралних питања као што су:

1. Испорука и преузимање електричне енергије између електропривредних предузећа
2. Планирање и реализација преузимања електричне енергије из електрана прикључених на електродистрибутивну мрежу
3. Инвестициони објекти: (планирање, реализација, ефекти)
4. Прикључци нових купаца и приходи од прикључења
5. Вршно оптерећење ЕЕС-а
6. Удио појединих категорија и група потрошње у вршном оптерећењу ЕЕС-а
7. Оптерећење електродистрибутивне мреже по напонским нивоима (оптерећења по категоријама и групама потрошње)
8. Одржавање електроенергетских објекта
9. Губици (технички и комерцијални) електричне енергије, план и реализација активности смањења
10. Структура прихода и трошкова у саставу потребног прихода
11. Алокација трошкова Дирекције друштва на дјелатност дистрибуције (кључеви алокације)
12. Дизајн тарифних ставова за кориснике дистрибуцијских сустава, образложење приједлога
13. Стварно стање запослених и усклађеност са систематизацијом подносиоца захтјева
14. Донаторска средства, која сте добили, која сте одобрили или која су одобрена у рекламе.

До назначеног рока подносилац захтјева и умјешач нису доставили наведено.

Да би утврдили потребан приход за дјелатност дистрибуције ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар, као и тарифне ставове за кориснике дистрибуцијских сустава, ФЕРК мора размотрити све трошкове, износ регулаторне основице, као и стопе поврата на регулаторну основицу укључене у потребан приход подносиоца захтјева за 2007. годину. ФЕРК је започео други тарифни поступак на основу података које је доставио подносилац захтјева, са јасном намјером да током тарифног поступка у складу са Правилником за тарифну методологију и тарифне поступке инсистира да подносилац захтјева достави сву тражену, а непотпуну документацију, податке и информације, да би ФЕРК утврдио трошкове и потребан

приход са одређеним нивоом безбједности. У складу са тим запосленици ФЕРК-а су поднијели ЈП „Електропривреди ХЗ ХБ“ д.д. Мостар неколико захтјева за информацијама које ће бити предмет расправе на формалној расправи.

Подносилац захтјева на припремној расправи није предложио питања за расправљање и извођење доказа на формалној расправи.

На припремној расправи водитељ поступка је подносиоцу захтјева оставио рок да до 26.02.2007. године до 12:00 часова у ФЕРК достави податке у смислу дискусија по појединим питањима запосленика ФЕРК-а, с тим да то не искључује могућност да на формалној расправи стране у поступку изнесу додатне доказе и чињенице везане за предмет расправљања.

На припремној расправи запосленици ФЕРК-а и подносилац захтјева су утврдили да је расправљање о неким питањима с припремне расправе закључено те да о њима нема потребе за даљим расправљањем на формалној расправи, што је констатовано у записнику са припремне расправе.

Формална расправа

Дана 05.03.2007. године одржана је формална расправа по Захтјеву за одобрење тарифа за дјелатност дистрибуције електричне енергије примљеном под бројем 07-02-980/22/06 од 14.11.2006. године у другом тарифном поступку, у присуству овлашћених представника подносиоца захтјева ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар, умјешача Удружење послодаваца ФБиХ, чланова ФЕРК-а, запосленика ФЕРК-а и водитеља поступка.

На формалној расправи је констатовано да је ФЕРК дана 26.02.2007. године под бројевима 07-02-980-23/22/06 и 07-02-980-24/22/06, као и дана 27.02.2007. године под бројем 07-02-981-26/23/06 унутар одговора достављених за дјелатност снабдијевања примио од подносиоца захтјева одговоре на питања постављена на припремној расправи како је то констатовано записником са припремне расправе, изузев слиједећих 14, 15 (15.2, 15.4, 15.5), 16 (16.1, 16.3.), 17 (17.2, 17.3.) и 19 (19.3).

Умјешач Удружење послодаваца ФБиХ није на формалној расправи изнио питања за расправљање нити предложио извођење доказа.

На основу записника с припремне расправе и поднесеног одговора подносиоца захтјева, запосленици ФЕРК-а и подносилац захтјева су на формалној расправи утврдили да нема потребе даље расправљати на формалној расправи о питањима која су на припремној расправи означена под слиједећим бројевима 5, 7, 8, 10, 12, 13, 15 (15.1, 15.3), 16 (16.2), 19 (19.2), 22 (22.1) и 23 (23.2).

На формалној расправи се расправљало о осталим спорним питањима дефинисаним као у записнику са припремне расправе, с тим да су аргументи, чињенице и докази, те ток расправе по овом питању забиљежени у записнику с припремне

расправе одржане 21.02.2007. године, Дописима ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар од 26.02.2007. године, који су у ФЕРК-у примљени под бројевима 07-02-980-23/22/06 и 07-02-980-24/22/06 и Допису ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар од 27.02.2007. године, који је у ФЕРК-у примљен под бројем 07-02-981-26/23/06, записнику с формалне расправе одржане 5.3.2007. године, те у Допису ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар од 08.03.2007. године, који је у ФЕРК-у примљен под бројем 07-02-980-27/22/06.

- **Питање број 1. (питање број 1. са припремне расправе):** У документацији достављеној 22.12.2006. године није назначено да ли се у табели потребног прихода приказани подаци за 2005. годину односе само на дјелатност дистрибуције или се односе на дјелатност дистрибуције и снабдијевања заједно. Образложити и појаснити наведене податке за базну 2005. годину у достављеној табели потребног прихода. Направити табеле РР-а одвојено за дјелатност дистрибуције и дјелатност снабдијевања за базну 2005. годину. **Подносилац захтјева** је истакао како није у могућности доставити табеле потребног прихода одвојено за дјелатности дистрибуције и снабдијевања за базну 2005. годину, јер су се у базној години ове двије дјелатности обављале заједно, а рачуноводствена подршка предузећа није омогућавала праћење ових функција одвојено и не може извршити процјену наведених дјелатности за базну годину, а да су потребни приходи за 2007. годину за дјелатности дистрибуције и снабдијевања сачињени на основу остварења у 2006. години, у којој је извршено рачуноводствено раздвајање.
- **Питање број 2. (питање број 2. са припремне расправе):** Који је износ и структура трошкова уреда извршног директора дистрибуције за 2005. годину и пројекција за 2007. годину? Обзиром да се у достављеним одговорима као образложење за одређене износе како прихода тако и трошкова константно користи остварење истих у 2006. години доставити наведено остварење за 2006. годину за дјелатност дистрибуције. Образложити годишње плаће и накнаде плаћа за 4 запосленика у Уреду извршног директора дистрибуције у износу од 245.000 КМ за 2007.годину. Према достављеној табели – пројекција трошкова Уреда извршног директора дистрибуције, у ставци трошкови регулаторне накнаде налази се податак који је већи од укупног износа регулаторне накнаде, а такође није алоциран у складу кључевима који су достављени као кључеви расподјеле трошкова Дирекције Друштва. Образложити наведене разлике. Доставити трошкове регулаторне накнаде ДЕРК-а алоциране на дистрибуцију. **Подносилац захтјева** је пројцирао трошкове Уреда извршног директора дистрибуције за 2007. годину на основу остварења трошкова овог уреда у 2006. години. Образложио је да у 2005. години овај уред није у овом облику постојао, те није у могућности доставити износ ових трошкова за 2005. годину. Уз образложење подносилац захтјева је приложио спецификовану пројекцију трошкова Уреда извршног директора дистрибуције за 2007. годину у коме раде 4 запосленика која имају савјетодавну функцију. Образложио је да су у трошак плата за 2007. годину у износу од 245.000 КМ укључени трошкови који укључују плате, накнаде плата, порезе и доприносе из и на плате, накнаде за

топли оброк, превоз, регрес, вјерске празнике и слично, с тим што је истакао да се око 100.000 КМ односи на дажбине држави. Истакао је како су унутар трошкова Уреда извршног директора садржане и регулаторне накнаде ФЕРК-а и ДЕРК-а, те да кључ расподеле трошкова регулаторне накнаде одговара кључу расподеле трошкова Дирекције друштва по дјелатностима који су достављени ФЕРК-у на припремној расправи за дјелатност производње електричне енергије. Подносилац захтјева је доставио образложење за трошкове Уреда извршног директора дистрибуције за 2007. годину у свом допису од 08.03.2007. примљеним у ФЕРК под бројем 07-02-980-27/22/06, а износ регулаторне накнаде за ДЕРК је образложио на формалној расправи за дјелатност снабдијевања електричном енергијом. Изјавио је да планирана регулаторна накнада за ДЕРК за 2007. годину износи 45. 300 КМ.

- **Питање бр. 3 (питање број 3. са припремне расправе):** Образложити због чега се траже трошкови Дирекције друштва (заједничких послова) за 2007. годину у износу од 80.372.000 КМ, а који су у 2005. години према нашој процјени износили 640.380 КМ. У достављеној табели потребног прихода (достављена након припремне расправе) приказани су трошкови Дирекције друштва (заједнички послови) алоцирани на дјелатност дистрибуције у износу од 13.558.000 КМ. Образложити наведени износ трошкова Дирекције друштва алоцираних на дјелатност дистрибуције. **Подносилац захтјева** је истакао како је у достављеној табели потребног прихода прије припремне расправе, износ од 80.372.000 КМ садржавао алоциране трошкове Дирекције друштва на дјелатност дистрибуције заједно са алоцираним трошковима набавке електричне енергије на дјелатност дистрибуције. У табели потребног прихода достављеној од подносиоца захтјева након припремне расправе, трошкови Дирекције друштва наведени су у износу од 13.558.000 КМ, без трошкова набавке електричне енергије., а у које су укључени алоцирани трошкови преноса и НОС-а.
- **Питање бр. 4 (питање број 4. са припремне расправе):** Образложити због чега се наводи приход од прикључака за 2007. годину у износу од 1.804.000 КМ, који је у 2005. години износио 2.056.080 КМ. У образложењу се наводи као параметар планирања наведеног износа, остварење 2006. године, па се у циљу објективног приступа наведеном питању тражи достављање остварења 2006. године. Доставити бруто билансе за 2006.годину за дјелатност дистрибуције. **Подносилац захтјева** је навео да је приход од прикључака за 2007. годину пројцирао у износу од 1.804. 000 КМ из разлога што се један дио наведеног прихода, према новој организацији предузећа, остварује у дјелатности снабдијевања.Такође је, као основу за пројцирање захтијеваног износа у 2007. години, навео приход од прикључака остварен у 2006. години. У достављеној документацији, подносилац захтјева је приказао да је приход од прикључака за дјелатност дистрибуције, у периоду од 01.03.2006. године до 30.10.2006. године остварен у износу од 1.718.000 КМ. Подносилац захтјева није доставио бруто билансу за 2006. годину за дјелатност дистрибуције, а доставио је остварење прихода од прикључака за период 01.03. до 30.10.2006. године уз допис од 08.03.2007. године, примљен у ФЕРК под бројем 07-02-980-27/22/06.

- **Питање бр. 5 (питање број 6. са припремне расправе):** Образложити због чега се тражи трошак материјала (основног, помоћног, канцеларијског и осталих трошкова материјала) за 2007. годину у износу од 1.717.000 КМ, а који су у 2005. години износили 1.536.520 КМ. У образложењу се наводи повећање трошкова на основу обима пословања и цијена материјала и резервних дијелова. Наведено образложење није поткријељено подацима које би ФЕРК могао користити у свом даљем поступку. Образложити наведено. Доставити остварење 2006. године које је кориштено приликом планирања наведеног износа за 2007. годину. **Подносилац захтјева** је истакао како је трошкове материјала за 2007. годину, пројцирао на основу остварења ових трошкова у 2006. години, те да је том приликом водио рачуна о повећању обима пословања дјелатности дистрибуције као и кретању цијена материјала и резервних дијелова, гдје се првенствено мисли на повећање цијена кабела и трансформатора. Подносилац захтјева је доставио спецификацију трошкова материјала за 2007. годину, са остварењем, по одређеним ставкама за 2006. годину уз свој допис од 08.03.2007. године, примљен у ФЕРК под бројем 07-02-980-27/22/06.

- **Питање бр. 6 (питање број 9. са припремне расправе):** Образложити због чега се траже трошкови специфичних надокнада радницима за 2007. годину у износу од 600.000 КМ, а који су у 2005. години износили 527.300 КМ. Спецификовати ове трошкове. Како у достављеном одговору није приложена спецификација планираног износа за 2007. годину, достављено образложење није довољно. Спецификовати наведени трошак. **Подносилац захтјева** је истакао како је ове трошкове за 2007. годину пројцирао узимајући у обзир повећање броја запосленика за дјелатност дистрибуције, обзиром да се новом организацијом предузећа јавила потреба за већим бројем запосленика. Такође је навео да се ови трошкови састоје од трошкова јубиларних накнада, помоћи у случају болести, отпремнине, поклона дјечи, накнада приправницима, те трошкова становништва, који укључују исплате пензионерима поводом празника, трошкове по уговорима о дјелу те привремене и повремене послове. Подносилац захтјева је доставио табелу специфичних накнада за период од 01.03. до 31.12. за 2006. годину, као и планиране износе за 2007. годину уз свој допис од 08.03.2007. године, примљен у ФЕРК под бројем 07-02-980-27/22/06.

- **Питање бр. 7 (питање број 11. са припремне расправе):** Образложити због чега се траже остали нематеријални трошкови за 2007. годину у износу од 1.371.000 КМ, а који су у 2005. години износили 857.080 КМ. Спецификовати ове трошкове. Из табеле прегледа наведених трошкова нису јасни улазни параметри на основу којих су планирани износи трошкова. Доставити улазне параметре који су коришћени као подлога наведених износа те остварење истих у 2006. години. **Подносилац захтјева** је истакао да су унутар наведених трошкова укључени трошкови непроизводних услуга и остали трошкови пословања. Образложио је да су у трошковима непроизводних услуга укључени трошкови закупнина, рекламе и пропаганде, трошкови платног промета те трошкови репрезентације, док су у остале трошкове пословања укључени судски трошкови, комуналне услуге, трошкови заштите на раду, стручног усавршавања,

трошкови консултантских услуга и остали трошкови пословања, те обзиром да није детаљно дефинисано који су остали трошкови у којој категорији, могућа су прелијевања трошкова између категорија остали трошкови непроизводних услуга и остали нематеријални трошкови. Навео је да је пројекција наведених трошкова сачињена на основу остварења ових трошкова у 2006. години, док је у достављеној документацији исти навео како се повећаним обимом пословања, те повећањем броја објеката, повећао и износ трошкова физичке заштите, те су се и из тог разлога, ови трошкови пројигцирали у нешто већем износу. Подносилац захтјева је доставио табелу у којој је приказао пројигциране остале нематеријалне трошкове за 2007. годину и остварење истих за 2006. годину уз свој допис од 08.03.2007. године, примљен у ФЕРК под бројем 07-02-980-27/22/06.

- **Питање бр. 8 (питање број 14. са припремне расправе):** Доставити потребан приход – РР дистрибутивне дјелатности, алоциран на категорије и групе потрошње. Доставити тарифне ставове за кориснике дистрибутивних система утврђене за све категорије и групе потрошње прикључене на дистрибутивну мрежу. Образложити начин алокације потребног прихода дјелатности дистрибуције по категоријама и групама потрошње. **Подносилац захтјева** је образложио да није у могућности потврдно одговорити на захтјев, из разлога што тренутачна рачуноводствена подршка предузећа не омогућава праћење трошкова по напонским нивоима и да није сматрао потребним детаљније достављати податке по овом питању. Подносилац захтјева није доставио тражене податке.
- **Питање бр. 9:** У Додатку Д. (Образложење цијена електричне енергије) достављени су износи захтјеваних потребних прихода по дјелатностима са трошковима набавке електричне енергије. Према наведеном документу потребан приход дјелатности дистрибуције износи 40.846.000 КМ. Према достављеној табели потребног прихода дјелатности дистрибуције износ потребног прихода није у складу са износом у Додатку Д. Доставити образложење несклада износа из Додатка Д. И табеле потребног прихода. **Подносилац захтјева** је образложио да се његов захтјев, највећим дијелом односи на трошкове набавке електричне енергије, те да је исти израдио на основу потребног прихода из 2006. године, док се у достављеној табели, потребног прихода за дјелатност дистрибуције за 2007. годину, налазе плански износи дјелатности дистрибуције за 2007. годину. Током расправе по овом питању, усаглашено је да се у разматрањима захтјева за други тарифни поступак користи износ из табеле потребног прихода за дјелатност дистрибуције.
- **Питање бр. 10**
- **Питање број 15.2. са припремне расправе:** Доставити образложење различитог приказа стања објеката за 2004, 2005, 2006. годину (нелогичности у бројчаним подацима) и приједлог за 2007.годину. **Подносилац захтјева** изјавио је да ће доставити ревидоване извјештаје за 2005. и 2006. годину из којих је могуће видјети да није било грешака, а извјештај за 2004. годину неће доставити јер посматрана година није референтна у захтјеву. Подносилац захтјева је изјавио да

- је доставио и документ Извјештај о капацитету мреже и постројења, те да сматра да нема потребе давати образложења о нелогичностима достављених података јер по њему није било грешака у достављеним подацима.
- **Питање број 15.4. са припремне расправе:** Доставити списак напуштених, демонтираних, уништених објеката по напонским нивоима, доставити податке за 2005. годину и приједлоге за 2006.годину (доставити приједлог објеката за отпис). **Подносилац захтјева** тврди да нема грешке у уносу података, те да је веома мало објеката који су дефинисани као расход и изразио став да се подаци које је доставио за 2004. годину не узимају као важећи. Подносилац захтјева је доставио табелу расхода мреже и постројења за 2005. и 2006. годину уз свој допис од 08.03.2007. године, премљен у ФЕРК под бројем 07-02-980-27/22/06.
  - **Питање број 15.5. са припремне расправе:** Доставити план инвестиционих објеката за 2007. годину (са основним техничким подацима). **Подносилац захтјева** није дао образложење по овом питању. Подносилац захтјева је доставио план инвестиционих улагања за 2007. годину уз свој допис од 08.03.2007. године, примљен у ФЕРК под бројем 07-02-980-27/22/06.

  - **Питање бр. 11:**
  - **Питање број 16.1. са припремне расправе:** Доставити податке о процјени неистовремених вршних оптерећења по напонским нивоима, односно категоријама и групама потрошње за 2005. и 2006. годину, као и образложење начина процјене. **Подносилац захтјева** је истакао да процјена неистовремених вршних оптерећења по напонским нивоима није направљена на начин да се користе узорци добивени путем мјерења снага, што би захтјевало већа финансијска улагања у мјерне уређаје. Сматра да на такав начин сачињена процјена не доноси никакав бољи резултат од начина процјене оптерећења према потрошњи електричне енергије по напонским нивоима у одговарајућем времену. Подносилац захтјева је не формалној расправи за дјелатност снабдијевања доставио процјену неистовремених вршних оптерећења по категоријама и групама потрошње за 2006. годину.
  - **Питање број 16.3. са припремне расправе:** Доставити планирани број купаца за 2007. годину по категоријама и групама потрошње, као и евентуалне измјене у подацима достављеним за 2006. годину. **Подносилац захтјева** је изјавио да може доставити податак о просјечном броју купаца за 2006. годину, а калкулација за планирани број купаца за 2007. годину, по категоријама и групама потрошње биће направљена на основу просјечног броја купаца за 2006. годину.

  - **Питање бр. 12:**
  - **Питање број 17.1 са припремне расправе:** Доставити податке или процјену о губицима по напонским нивоима за 2005. и 2006. годину. Образложити начин процјене губитака по напонским нивоима. **Подносилац захтјева** је образложио да може доставити извјештај о укупним губицима за 2003, 2004. и 2005. годину, а да податке или процјену губитака по напонским нивоима нема из разлога што сличне анализе није радио. Подносилац захтјева није доставио тражене податке.

- **Питање број 17.2. са припремне расправе:** Доставити извјештаје о реализацији плана активности на смањењу губитака, према Оперативном плану активности на смањењу губитака (техничких и комерцијалних) за период 2005-2006 година. **Подносилац захтјева** је образложио да је смањење губитака трајан задатак менаџмента подносиоца захтјева што се види и по просјечном смањењу губитака на годишњем нивоу од 1,5 %. Образложио је да немају конкретне планове, па самим тим не прате ни реализацију истих, те да су активности на смањењу губитака садржане у свим другим активностима које се обављају у оквиру дистрибутивне дјелатности. Подносилац захтјева је истакао да као доказ наведеном служи извјештај о укупним губицима за 2005. годину који је иначе достављен у оквиру питања 17.1. Подносилац захтјева није доставио тражене податке.
- **Питање број 17.3. са припремне расправе:** Да ли ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар има план активности смањења степена губитака техничких и комерцијалних за 2007. годину? **Подносилац захтјева** је изјавио да нема конкретан план активности смањења техничких и комерцијалних губитака. Образложио је да су у општим плановима предузећа дефинисане и активности у циљу смањења губитака, али нису посебно издвојене, те сматра да су свеукупне активности које се обављају у дјелатности усмјерене на смањење губитака дистрибутивне мреже, али да не раздвајају ефекте смањења губитака из појединачних активности.
- **Питање бр. 13:**
- **Питање број 19.1 са припремне расправе:** Доставити преглед укупног броја урађених прикључака за 2005. и 2006. годину по категоријама потрошње, са подацима о укупно одобреним вршним снагама. **Подносилац захтјева** је изјавио да нема могућност достављања ових података, јер исте не евидентира синтетички. Располаже са појединачним подацима о свакој издатој сагласности и одобреним вршним снагама. Подносилац захтјева је доставио табеларни преглед ангажоване снаге по напонским нивоима и категоријама потрошње за 2006. годину уз свој допис од 08.03.2007. године, примљен у ФЕРК под бројем 07-02-980-27/22/06 али не у захтјеваној форми.
- **Питање број 19.3 са припремне расправе:** Доставити процјену плана извођења прикључака за 2007. годину по категоријама потрошње. **Подносилац захтјева** није одговорио на постављено питање, те је инсистирао да овај податак није предмет тарифног поступка и није доставио тражене податке.

Након расправљања по овим питањима подносилац захтјева и умјешачи нису предложили додатна питања за расправљање или извођење доказа.

Извјештај водитеља поступка

На основу одржане формалне расправе, водитељ поступка и запосленици ФЕРК-а, израдили су Извјештај број 07-02-980-29/22/06 од 28.03.2007. године, а у којем су обрадили сва питања која су се појавила на формалној расправи као спорна. О тим питањима, исти су изнијели своје увјерење о оправданости појединих трошкова подносиоца захтјева у оној мјери у којој је то у другом тарифном поступку било

Regulatorna komisija za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine – FERK

Blajburških žrtava 33, 88000 Mostar

Tel. /036/ 44 99 00, /036/ 44 99 01; Fax: /036/ 333-507, /036/ 333-508

kontakt@ferk.ba www.ferk.ba

17

могуће, с обзиром на документацију приложену уз захтјев и документацију касније достављену ФЕРК-у.

На основу аргумената, чињеница и доказа, те тока расправе по поједним питањима, а имајући у виду чињеницу да је подносилац захтјева доставио ФЕРК-у расположиве, односно процјењене податке о трошковима регулисаних дјелатности, те имајући у виду да је исти успоставио рачуноводствено раздвајање по свим дјелатностима, али да и поред тога недостају одређени подаци за које је подносилац захтјева могао извршити процјену, а који су више пута захтјевани од истог, водитељ поступка и запосленици ФЕРК-а су у свом извјештају дали препоруку члановима ФЕРК-а.

Потписници извјештаја су навели да су приликом разматрања потребног прихода за обављање електропривредне дјелатности дистрибуција електричне енергије од тарифа за кориснике дистрибутивних система, пошли од чињенице да је обавеза подносиоца захтјева да докаже да сви трошкови и приходи слиједе захтјеве из закона и правила и прописа ФЕРК-а, те да је смисао анализе предложених трошкова и прихода изложених у том извјештају да се исти размотре, потврде, односно одбију или прилагоде у било којој њиховој ставци, величини или методи коришћеној за примјену тарифе која није оправдана, а све у складу са дискреционим правом и овлашћењем ФЕРК-а. Навели су и да се уопштено може дати оцјена да подаци које доставља подносилац захтјева у домену трошкова и расхода нису довољно транспарентни и детаљни што све скупа онемогућава дубљи увид у природу трошкова и расхода које подносилац захтјева остварује, као и да ову чињеницу отежава и став подносиоца захтјева да одбијањем достављања неких информација ФЕРК-у докаже своје исказане трошкове и приходе. Навели су да је подносиоцу захтјева отежавајућа околност била непостојање регулаторног контног плана, затим да ће усвајањем регулаторног контног плана бити отклоњен овај проблем који је сада очигледно присутан у захтјеву за одобрење тарифа који је упутио подносилац захтјева. Исти су навели да приликом разматрања потребног прихода за обављање електропривредне дјелатности дистрибуција електричне енергије, од тарифа за кориснике дистрибутивних система дају препоруку до које су дошли на основу изнесених аргумената, чињеница и доказа са формалне расправе, доступних података и све пристигле документације коју је подносилац захтјева достављао током другог тарифног поступка, као и својих процјена које су морали направити због недостатка података.

Потписници извјештаја су такође у препоруци навели да су у ту сврху анализирали трошкове и приходе дјелатности дистрибуције електричне енергије исказане у табелама потребног прихода за 2007. годину од подносиоца захтјева, те да је ту битно нагласити да дјелатности дистрибуције и снабдијевања нису биле рачуноводствено раздвојене у базној 2005. години, те да је потребан приход за ту годину садржавао податке дјелатности дистрибуције и снабдијевања заједно. Навели су да је од подносиоца захтјева у више наврата захтијевано да податке за базну 2005. годину достави одвојено за ове двије дјелатности, те да их, у случају да му рачуноводствена подршка то не дозвољава, процјени, што подносилац захтјева није

учинио, те да су стога сами извршили процјену како трошкова и расхода, тако и прихода ове двије дјелатности за 2005. годину.

Потписници извјештаја су навели да су, узимајући у обзир чињеницу да је подносилац захтјева у 2006. години извршио рачуноводствено раздвајање дјелатности дистрибуције и снабдијевања, те на основу чињенице да је у 2007. години поднио захтјеве одвојено за дјелатности дистрибуције и снабдијевања у складу са одредбама Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке, мишљења како је исти могао за базу 2005. годину извршити процјену потребног прихода одвојено за дјелатности дистрибуције и снабдијевања. Обзиром да је, у више наврата тражено од подносиоца захтјева да изврши ову процјену а исти то није учинио, сами су извршили процјену како трошкова и расхода, тако и прихода ове двије дјелатности за 2005. годину. Како је подносилац захтјева радио пројекцију 2007. године на основу података о остварењу из 2006. године, потписници извјештаја су процјену извршили на сљедећи начин:

У табелама „Потребног прихода“ за 2007. годину сабрали су износе трошка/прихода дистрибуције и снабдијевања по свим ставкама и добили збирне трошкове/приходе за обје дјелатности заједно. Затим су утврдили процентно учешће трошка/прихода дистрибутивне дјелатности у збирном износу и тај проценат примјенили на истовјетан податак у оквиру табеле „Потребан приход“ за 2005. годину (збирни податак дистрибуције и снабдијевања). Навели су да су све даље анализе и разматрања, за базу 2005. годину, радили уз помоћ показатеља, добивених на напријед појашњен начин (Табела број 1. и Табела број 2.).

Подаци достављени од подносиоца захтјева у вези трошкова и расхода за 2005. годину (збирни подаци за дјелатност дистрибуције и снабдијевања); процјена водитеља поступка и запосленика ФЕРК-а у вези трошкова и расхода дјелатности дистрибуције за 2005. годину; захтјевани трошкови и расходи за дјелатност дистрибуције за 2007. годину, као и приједлог потписника извјештаја за 2007. годину, приказани су у Табели број 1.

Табела бр. 1.

(000 КМ)

Р. Бр.	ТРОШКОВИ И РАСХОДИ	Дистрибуција и снабдијевање – 2005. године	Дистрибуција – 2005. године (ФЕРК-ова процјена)	Захтјев – 2007. године	Приједлог за 2007. годину	Индекс и 4/3	Индекс и 5/4
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
1.	Трошкови материјала	1.890	1.537	1.693	1.545	1,10	0,91
2.	Трошкови горива, мазива, уља	912	628	652	652	1,04	1
3.	Трошкови резервних дијелова	3.026	2.875	2.660	2.660	0,93	1
4.	Трошкови отписа ситног инвентара	477	448	300	300	0,67	1
5.	Трошкови плата и накнада плата	28.088	19.560	20.897	20.836	1,07	0,99
6.	Трошкови транспорта	6	5	10	10	2,00	1
7.	Трошкови одржавања	1.463	1.420	1.300	1.300	0,92	1
8.	Трошкови осигурања	917	627	570	570	0,91	1
9.	Трошкови дневница за службена путовања	149	99	110	110	1,11	1
10.	Трошкови специфичних надокнада радницима	2.009	527	550	550	1,04	1
11.	Порези и доприноси	812	363	301	301	0,83	1
12.	ПТТ трошкови	637	471	500	500	1,06	1
13.	Трошкови регулаторне накнаде	209	170	565	167	3,33	0,30
14.	Трошкови непроизводних услуга	501	501	282	282	0,56	1
15.	Остали нематеријални трошкови	2.108	857	1.675	1.340	1,95	0,80
16.	Трошкови амортизације	9.261	8.824	10.100	10.100	1,14	1
17.	Трошкови Дирекције друштва (заједнички послови)	643	567	2.441	610	4,31	0,25
УКУПНИ ТРОШКОВИ И РАСХОДИ:		53.108	39.478	44.606	41.834	1,13	0,94

Навели су и да су остали приходи за базу 2005. годину (збирни износи за дјелатност дистрибуције и снабдијевања); процјена потписника извјештаја осталих прихода дјелатности дистрибуције за 2005. годину; захтјевани износ осталих прихода дјелатности дистрибуције за 2007. годину као и њихов приједлог за 2007. годину приказани у табели број 2.

Табела бр. 2.

(000 КМ)

Р. Бр.	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	Дистрибуција и снабдијевање – 2005. године	Процена дистрибуција – 2005. године	Захтјев – 2007. године	Приједлог за 2007. годину	Индекс и 4/3	Индекси 5/4
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
1.	Приход од прикључка	2.398	2.056	1.804	2.577	0,88	1,43
2.	Остали пословни приходи	3.125	3.000	2.256	2.256	0,75	1
УКУПНО ОСТАЛИ ПРИХОДИ:		5.523	5.056	4.060	4.833	0,80	1,19

Потребан приход дјелатности дистрибуције за 2007. годину захтјеван од подносиоца захтјева, као и приједлог потписника извјештаја приказан у Табели број 3., а добијени су на начин да су укупни трошкови и расходи умањени за износ осталих прихода:

Табела бр. 3.

(000 КМ)

ПОТРЕБАН ПРИХОД ЗА ДЈЕЛАТНОСТ ДИСТРИБУЦИЈЕ	Захтјев – 2007. године	Приједлог за 2007. годину	Индекси 3/2
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
ИЗНОС	40.546	37.001	0,91

Потписници извјештаја су даље у препоруци извјештаја навели да су трошкови материјала анализирани на основу потребног прихода дјелатности дистрибуције за 2005. и 2007. годину, те достављених образложења од подносиоца захтјева.

Потписници извјештаја су навели да је од подносиоца захтјева, у више наврата, захтјевано да достави сву потребну документацију, којом поткрепљује захтјевани износ ових трошкова за 2007. годину, међутим да исти то није учинио. Даље су навели да су према достављеној документацији подносиоца захтјева, трошкови материјала у 2006. години остварени у износу 1.393.000 КМ, те да су мишљења да, иако подносилац захтјева није конкретно назначио, али вежући се за генерално образложење основе пројектирања 2007. године, наведени трошкови представљају остварење за 10 мјесеци 2006. године. Исти су навели да, према извршеној анализи и достављеној табели потребног прихода, трошкови материјала за 2005. годину износе 1.536.520 КМ, као и да, како подносилац захтјева није доставио приједлог плана пословања за 2007. годину, иако истиче прво тромјесечје 2007. године, сматрају како се из образложења подносиоца захтјева не може одредити разлог за скок ових трошкова у односу на базну 2005. годину, те да је из тог разлога потребно детаљније истражити разлог за повећање ових трошкова што остаје обавеза ФЕРК-а и подносиоца захтјева. Мишљења су да се трошак материјала за 2007. годину треба одобрити 90% од захтјева (1.693.000 КМ) што износи **1.545.300 КМ**.

Потписници извјештаја су такође навели да су **трошкови горива, мазива, уља** анализирани на основу потребног прихода дјелатности дистрибуције за 2005. и 2007. годину, те достављених образложења од подносиоца захтјева, као и да су трошкови горива, мазива, уља за 2007. годину захтјевани у износу од 652.000 КМ, док су исти у 2005. години, према њиховој анализи износили 627.520 КМ.

Навели су и да је пројекција овог трошка за 2007. годину рађена на основу повећане цијене горива у односу на 2005. годину, а имајући у виду чињеницу да наведени трошкови не показују значајно одступање у разматраном периоду, мишљења су да их треба одобрити у захтјеваном износу од **652.000 КМ**.

Потписници извјештаја су даље у препоруци навели да су **трошкови плата и накнада плата** дјелатности дистрибуције за 2007. годину захтјевани у износу од 20.897.000 КМ, док исти у 2005. години према њиховој анализи износе 19.560.060 КМ. Такође су навели да су у приједлогу износа трошкова плата и накнада плата укључили измјене, које су описане у оквиру трошкова Уреда извршног директора дистрибуције, те да су мишљења да се трошкови плата и накнада плата требају одобрити у износу од **20.835.750 КМ**.

Даље су навели да су **трошкови одржавања** дјелатности дистрибуције захтјевани за 2007. годину у износу од 1.300.000 КМ, док исти у 2005. години, према њиховој анализи износе 1.419.880 КМ, те, обзиром на чињеницу да наведени трошкови показују тренд опадања, мишљења су да се трошкови одржавања требају одобрити у захтјеваном износу од **1.300.000 КМ**.

Навели су и да су **трошкови осигурања** (лица, аутомобила) дјелатности дистрибуције захтјевани за 2007. годину у износу од 570.000 КМ, док исти у 2005. години, према њиховој анализи износе 626.500 КМ, те да су, обзиром на чињеницу да наведени трошкови показују тренд опадања, мишљења да се трошкови осигурања требају одобрити у захтјеваном износу од **570.000 КМ**.

Потписници извјештаја су даље навели да су **трошкови специфичних надокнада радницима** за 2007. годину захтјевани у износу од 550.000 КМ, док су исти у 2005. години, према њиховој анализи, износили 527.300 КМ.

Потписници извјештаја су навели да је подносилац захтјева у табели потребног прихода достављеној након припремне расправе захтјевани износ трошкова специфичних надокнада радницима измјенио на износ од 550.000 КМ, затим да су, према достављеној документацији подносиоца захтјева, трошкови специфичних надокнада радницима у периоду од 01.03. до 31.12.2006. године остварени у износу 464.000 КМ, те да се, анализирајући достављену табелу Потребног прихода за 2005. годину у којој су приказани збирни износи дјелатности дистрибуције и снабдијевања, на дјелатност дистрибуције односи 527.300 КМ. Како трошкови специфичних надокнада радницима не показују значајна одступања у разматраном периоду, мишљења су да се износ наведених трошкова треба одобрити у захтјеваном износу од **550.000 КМ**.

Потписници извјештаја су навели да су **остали нематеријални трошкови** за 2007. годину захтјевани у износу од 1.675.000 КМ, док су исти у 2005. години, према њиховој анализи, износили 857.080 КМ.

Потписници извјештаја су навели да је подносилац захтјева након припремне расправе у достављеној табели потребног прихода захтјевани износ осталих нематеријалних трошкова измјенио на износ од 1.675.000 КМ, док је трошкове непроизводних услуга исказао у износу 282.000 КМ, те да су према достављеној документацији подносиоца захтјева, остали трошкови пословања у 2006. години остварени у износу 1.369.000 КМ, те да су мишљења да, иако подносилац захтјева није конкретно назначио, али вежући се за генерално образложење основе пројектирања 2007. године, наведени трошкови представљају остварење за 10 мјесеци 2006. године. Навели су, да анализирајући достављену табелу потребног прихода за 2005. годину у којој су приказани збирни износи дјелатности дистрибуције и снабдијевања, на дјелатност дистрибуције се односи 857.080 КМ. Како подносилац захтјева није доставио потребну документацију којом поткријепљује захтјевани износ наведених трошкова за 2007. годину, не може се одредити разлог за скок ових трошкова у односу на базу 2005. годину, те да је стога потребно детаљније истражити разлоге за овакво повећање ових трошкова што остаје обавеза ФЕРК-а и подносиоца захтјева. Мишљења су да се остали трошкови пословања требају одобрити у износу од **1.340.000 КМ**, односно 80 % захтјева, те да, како трошкови непроизводних услуга не показују значајна одступања у разматраном периоду, предлажу да се овај трошак одобри у захтјеваном износу од 282.000 КМ.

Потписници извјештаја су навели да су **трошкови амортизације** дјелатности дистрибуције за 2007. годину захтјевани у износу од 10.100.000 КМ, док исти у 2005. години износе 9.261.000 КМ за дјелатности дистрибуције и снабдијевања заједно, с тим да се највећи дио трошкова амортизације односи на средства која припадају дјелатности дистрибуције.

Навели су и да подносилац захтјева врши обрачун трошка амортизације линеарном методом, која је дефинисана његовим рачуноводственим политикама, те да обзиром да нето вриједност лиценцираних средстава према подацима подносиоца захтјева за дјелатност дистрибуције у 2007. години износи 195.142.000 КМ, а која је у 2005. години за дјелатности дистрибуције и снабдијевања заједно износила 166.237.000 КМ, мишљења су да је дошло до повећања трошка амортизације у 2007. години у односу на 2005. годину, те да се трошкови амортизације за 2007. годину требају одобрити у захтјеваном износу од **10.100.000 КМ**.

Исти су навели да су **трошкови Дирекције друштва (заједничких послова)** за 2007. годину захтјевани у износу од 2.441.000 КМ, док су исти у 2005. години, према њиховој анализи износили 566.629 КМ.

Потписници извјештаја су навели да захтјевани износ трошкова Дирекције друштва распоређених на дјелатност дистрибуције износи 2.441.000 КМ, те да према

достављеној табели потребног прихода дјелатности дистрибуције и снабдијевања заједно за базну 2005. годину трошкови Дирекције друштва износе 643.000 КМ, као и да подносилац захтјева није поткријепио захтјевани износ. Навели су и да су, услед разлика у достављеним подацима и анализом истих, извршили процјену на основу корекција унесених у табелу Потребног прихода за дјелатност дистрибуције достављене након припремне расправе, те да су установили да су трошкови Дирекције друштва распоређени на дјелатност дистрибуције за базну 2005. годину у износу од 566.629 КМ, док се 76.370 КМ односи на дјелатност снабдијевања. Сагледавајући све напријед наведено, а како се из образложења подносиоца захтјева не може одредити разлог за скок ових трошкова у односу на базну 2005. годину у проценту од 330,8%, односно у проценту од 279,6% у односу на укупни износ алоцираног трошка за дистрибуцију и снабдијевање у 2005. години, навели су да је потребно детаљније истражити разлог за овакво повећање ових трошкова што остаје обавеза ФЕРК-а и подносиоца захтјева. Мишљења су да се износ трошкова Дирекције друштва распоређених на дјелатност дистрибуције треба одобрити у износу од **610.250 КМ**, што износи 25% од захтјева.

Исти су навели да су трошкови уреда извршног директора дистрибуције за 2007. годину захтјевани у износу од 1.137.000 КМ, док се исти за 2005. годину на могу приказати, из разлога што овај уред, у овом облику, није егзистирао у 2005. години..

Потписници извјештаја су навели да захтјевани износ трошкова Уреда извршног директора дистрибуције за 2007. годину, износи 1.137.000 КМ, те да Уред извршног директора дистрибуције у базној 2005. години није постојао у садашњем облику и због тога подносилац захтјева није доставио износ овог трошка за 2005. годину, такође није доставио ни спецификацију остварења ових трошкова у 2006. години на основу којих је пројектирао трошкове за 2007. годину, што је требао учинити. Напријед наведено је додатно отежало разматрање захтјеваног трошка за 2007. годину. Навели су и да је од подносиоца захтјева у више наврата захтјевано, да достави сву потребну документацију о остварењу 2006. године за дјелатност дистрибуције, на основу које образлаже захтјев, као и све потребе параметре које је користио за пројекцију траженог износа, те да су мишљења да захтјевани износ трошка плата и накнада плата за четири запосленика Уреда извршног директора дистрибуције подносилац захтјева није оправдао јер није доставио документа којима би исти поткријепио. Даље су навели да су трошкови плата и накнада плата, у оквиру трошкова Уреда извршног директора дистрибуције за 2007. годину, захтјевани у износу од 245.000 КМ, те да се анализом захтјеваних трошкова плата и накнада плата добије захтјевана просјечна нето плата по запосленику наведеног уреда у износу од око 2.800 КМ. Такође, су навели да су анализирали Извјештај о пословању I-XII 2005. године на нивоу Дирекције Друштва гдје су утврдили да је просјечна мјесечна нето плаћа по запосленом остварена у износу 1.852 КМ, а да је, према Извјештају о пословању за период I-VI 2006. године просјечна мјесечна нето плата по запосленом, на нивоу Дирекције Друштва, за период III-VI 2006. године остварена у износу 2.140 КМ, док према табели Биланса успјеха Дирекције Друштва за 2007. годину и Плана запосленика за 2007. годину, просјечна нето плаћа по запосленом, на нивоу Дирекције Друштва износи 1.739 КМ. Навели су и да су анализу поређења просјечних нето плаћа Дирекције Друштва са Уредом извршног директора

дистрибуције, урадили на основу чињенице да су послови ових дијелова по својој сложености и одговорности у највећем дијелу истородни. На основу упоредних показатеља кретања остварених просјечних нето плата, евидентно је да захтјевани трошак плата и накнада плата Уреда извршног директора дистрибуције (иако се највећим дијелом ради ради о истородним пословима) не прати кретање трошкова плата и накнада плата Дирекције друштва. Навели су и то да су због свега наведеног, а узимајући у обзир чињеницу да подносилац захтјева није поткријепио захтјевани износ трошкова плата и накнада плата Уреда извршног директора дистрибуције, мишљења да се трошкови плата и накнада плата за 2007. годину требају одобрити у износу од 183.750 КМ, односно 75 % од захтјева. У склопу овог питања, потписници извјештаја су такође навели да су анализом утврдили да су коришћени кључеви алокације трошкова Дирекције друштва на дјелатности добивени на основи удјела трошкова (%) организационим јединица у укупним трошковима, те да су трошкови Дирекције Друштва за 2007. годину распоређени по организацијским дијеловима како слиједи:

-Производња електричне енергије	51,92 %
-Дистрибуција електричне енергије	33,84 %
-Снабдијевање електричном енергијом	14,24 %

Навели су да је на основу достављених података од подносиоца захтјева и образложења подносиоца захтјева захтјевани износ регулаторне накнаде за ФЕРК и ДЕРК за 2007. годину, за дјелатност дистрибуције 565.000 КМ. Потписници извјештаја су навели такође и то да је ФЕРК за 2007. годину упутио према Парламенту ФБиХ приједлог Плана Буџета ФЕРК-а за 2007. годину који је остао на нивоу 2006. године и који је у парламентарној процедури усвајања, а по коме регулаторна накнада за ЈП “Електропривреда ХЗ ХБ” д.д. Мостар за 2007. годину износи 449.466 КМ. Навели су и да ако се на овај износ и на износ од 45.300 КМ (што је регулаторна накнада за ДЕРК) примјени кључ алокације за дјелатност дистрибуције електричне енергије од 33,84 %, трошак регулаторне накнаде за ФЕРК, који се односи на дјелатност дистрибуције електричне енергије износи 152.099 КМ, док трошак регулаторне накнаде за ДЕРК износи 15.330 КМ, што је укупно 167.429 КМ, а не 565.000 КМ што је подносилац захтјевао за 2007. годину, па да стога предлажу да се трошак регулаторне накнаде за 2007. годину (ФЕРК и ДЕРК) одобри у износу од 167.429 КМ. Због свега наведеног, предлажу да се трошак Уреда извршног директора дистрибуције за 2007. годину одобри у износу од **678.179 КМ**, односно 59,65% од захтјева.

Даље су навели да је приход од прикључака за 2007. годину захтјеван у износу од 1.804.000 КМ, док је исти у 2005. години, према њиховој анализи износио 2.056.080 КМ.

Даље наводе да је подносилац захтјева приход од прикључака у пројекцији потребног прихода за 2007. годину направио на основу остварења истих у 2006. години, из разлога што су у 2006. години, према новој организацији предузећа, дјелатности дистрибуције и снабдијевања посебне организацијске цјелине. Према достављеној документацији подносиоца захтјева приход од прикључака за период 01.03. – 30.10. 2006. године износи 1.718.000 КМ, те да су, разматрајући могући остварени приход од прикључака за 12 мјесеци 2006. године, након извршених анализа, мишљења да планирани приход од прикључака за 2007. годину треба износити **2.577.000 КМ**.

Потписници извјештаја су даље у препоруци извјештаја навели да су **остали пословни приходи дјелатности дистрибуције** за 2007. годину, захтјевани у износу од 2.256.000 КМ, док су исти у 2005. години, према њиховој анализи, износили 3.000.000 КМ.

Навели су и то да су, након проведених анализа, а узимајући у обзир да је највећи дио овог прихода приход од донација, те приходи од наплаћених отписаних потраживања, као и приходи од продаје основних средстава који су по својој природи неизвјесни, мишљења да се износ осталих пословних прихода за дјелатност дистрибуције за 2007. годину треба одобрити у захтјеваном износу од **2.256.000 КМ**.

У свом извјештају, потписници истог су навели да су њихове препоруке резултат њихове анализе докумената и података које је доставио подносилац захтјева, а који садрже и елементе процјене самог подносиоца захтјева, да је ФЕРК започео други тарифни поступак на основи података које је доставио подносилац захтјева, а током тарифног поступка да је ФЕРК инсистирао на достављању све тражене, а недостајуће документације, података и информација, као и да су допуне вршене и непосредно на припремној и формалној расправи, које су проведене током тарифног поступка, и то у виду давања изјашњења овлашћених представника подносиоца захтјева о појединим питањима, као и непосредним прилагањем документације у спис. Даље су навели да, и поред уважавања одређених процјена које је подносилац захтјева извршио, а које нису биле потпуно поткријепљене и засноване, у тренутку израде овог извјештаја недостају одређени подаци које је подносилац захтјева требао доставити или извршити процјену, а који су више пута захтијевани од подносиоца захтјева. Такође су навели да је чињеница да према том извјештају, у овом тренутку, изгледа да су неки трошкови оправдани, међутим током времена како се база података буде побољшавала и попуњавала и оправданост трошкова ће се побољшавати тако да ће се тек на крају прелазног периода знати који су трошкови уистину оправдани. Потписници извјештаја су навели и да ће, обзиром на наведено, ФЕРК од подносиоца захтјева у наредним тарифним поступцима тражити достављање таквих захтјева који ће садржавати довољно података који ће довести до коначног циља, а то је објективна алокација трошкова и потпуна оправданост трошкова, те да ће у циљу олакшања наредних тарифних поступака и припремања подносиоца захтјева за наредне тарифне поступке, ФЕРК и прије покретања истих, током прелазног периода, а у складу са чланом 30. Закона о електричној енергији и општим актима ФЕРК-а, те условима Почетних дозвола за рад – лиценци, од подносиоца захтјева тражити достављање одређених података и информација.

Исти су навели и да су, иако су неке трошкове подносиоца захтјева посматрали да је то подносилац захтјева исказао, али у мјери како је то било могуће у овом другом тарифном поступку, свјесни одређења ФЕРК-а заснованог на Закону о електричној енергији, а усвојеног Правилником за тарифну методологију и тарифне поступке кроз одредбе истог правилника о прелазном периоду, о постепености у примјени усвојене тарифне методологије, гдје је ФЕРК јасно изразио свој став о постепеном увођењу међународно прихваћене регулаторне праксе и постепеном увођењу општеприхваћених међународних стандарда у тарифном поступку, да би се избјегле изненадне и драстичне

промјене тарифа у прелазном периоду, због непостојања развијених социјалних мјера, а која подразумијева и постепеност у евентуалним измјенама тарифа, које ће на крају прелазног периода у потпуности бити засноване на оправданим трошковима.

Потписници извјештаја су предложили да трошкови и други елементи потребног прихода прописани тарифном методологијом ФЕРК-а и одобрени у овом поступку требају бити предмет провјере у складу са одредбама Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке, као и прилагођавања након што ФЕРК донесе Регулаторни контни план.

Коментари страна у поступку на Извјештај водитеља поступка

Наведени извјештај, достављен је странама у поступку, односно подносиоцу захтјева Јавном подuzeћу „Електропривреда Хрватске заједнице Херцег Босне“ дионичко друштво Мостар, те умјешачу Удружењу послодаваца ФБиХ.

Дана 03.04.2007. године под бројем 07-02-980-30/22/06 примљени су коментари на Извјештај водитеља поступка и запосленика ФЕРК-а од подносиоца захтјева Јавног подuzeћа „Електропривреда Хрватске заједнице Херцег Босне“ дионичко друштво Мостар. Подносилац захтјева је навео да потребан приход дирекције д.д. односно потребни трошкови износе 7.135.000 КМ, те да ове трошкове треба алоцирати на дјелатност снабдијевања, дистрибуције и производње електричне енергије на начин: производња 51,91% односно 3.704.492 КМ, дистрибуција 33,84% односно 2.414.484 КМ и снабдијевање 14,24% односно 1.016.024 КМ, што је укупно 7.135.000 КМ. Подносилац захтјева је затражио да се ово уважи, да 2005. година није мјерило, да је тада пословна политика била другачија и да се не може изводити поређење, те у складу са остварењем из 2005. године, овај трошак по процјени потписника извјештаја предвидјети врло блиском остварењу из 2005. године, те да по приједлогу потписника извјештаја потребни трошкови за рад дирекције друштва не би били признати у потребном износу. У прилогу коменатра подносилац захтјев је доставио Биланс успјеха – 2007. година и Спецификацију осталих трошкова 2007. године за Дирекцију Друштва.

Подносилац захтјева је навео да повећање плана прихода од прикључака, од стране ФЕРК-а, може имати за последицу да потребан приход дистрибуцијске дјелатности буде сведен на знатно ниске износе ако би планирали још већи приход од прикључака, затим да би гледано теоретски мрежарина дистрибуције могла бити једнака нули, те да сматра да мрежарину не треба вјештачки (повећаним планом прихода од прикључака) смањивати, као и да мрежарина мора имати цијену без обзира на висину прихода од прикључака или неких других планираних прихода.

Подносилац захтјева је у коментарима навео да је врло индикативно да је већина трошкова планираних у 2007. години у поређењу на базну 2005. годину смањена, те да принципијелно гледано такав приступ угрожава одржавање дистрибуционог система па према томе и квалитет и континуитет снабдијевања купаца (потрошача електричном

енергијом), тим више што је повећање цијена као и инфлација присутна на БиХ просторима.

Такође, подносилац захтјева је навео да израчун трошка за покривање дистрибуцијских губитака прије свега треба заснивати на губицима које је подносилац захтјева доставио, просјечно 17%, исто тако да производна набавна цијена није реална, да је нижа него што треба бити, те да није реално да се смањи потребан приход у производњи непризнавањем потребних трошкова за амортизацију, одржавање и осталих фиксних трошкова пословања, те да је подносилац захтјева тражио, што је изузетно реално, да се задрже цијене на прагу електране као што је одобрено за 2006. годину. Навео је да, у складу са склопљеним уговорима о набавци недостајућих количина електричне енергије, набавна цијена мора уважити и трошкове везане за уговоре о набавци и за јануар, фебруар и март, а који се налази у примјењиваној (одобреној цијени у првом тарифном поступку) тарифи у наведеним мјесецима., те да сви дати обрачуни требају бити дириговани на стварне износе од дана ступања на снагу тарифних ставова. Навео је и да су елементи и цијене годишњих уговора познати, али да мора нагласити да је исти, у јануару и фебруару због лоше хидрологије, а у циљу задовољења потреба свих неквалификованих (тарифних) купаца, имао и краткорочних набавки и то у износу од $133.253 \times 72,76 \text{ ЕУР} = 9.811.834 \text{ ЕУР}$. У наставку је подносилац захтјева навео да укупан износ непризнатих трошкова у постојећим тарифним ставовима за прва три мјесеца 2007. године износи 11.491.810 ЕУР и да мора бити укључен у трошкове набавке електричне енергије до краја године, те да уколико нови тарифни ставови не ступе на снагу 01.04.2007. године, да ће непризнати износ бити већи. Затим је навео да из извјештаја не зна од чега потичу трошкови који су у мрежарини урачунати као трошкови мјерења и да ли је износ који је дат у извјештају задовољавајући за снабдијевање, те да би било нормално да су исти садржани у снабдијевању заједно с осталим трошковима снабдијевања. Навео је и да би, ако се кренуло на утврђивање мрежарине кроз тарифне ставове за сваку категорију купаца, било логично да се то уради и за снабдијевање, те да европска пракса говори о доброј оријентацији подносиоца захтјева.

Исто тако, подносилац захтјева је у својим коментарима на извјештај навео да је, што се тиче потрошње електричне енергије по категоријама и групама купаца као и укупно фактурисане енергије у 2007. години, доставио 28. и 29. марта 2007. године нове податке, те да је исто учињено и за губитке. Навео је да би неуважавање његовог захтјева довело до тога да се потребан приход не може остварити, затим да утврђивање тарифних ставова на основу већих количина електричне енергије доводи до нижих цијена, а такве ниже цијене на ниже остварење електричне енергије доводи до смањеног прихода. Навео је и да би поред овога требало уважити да се потребан приход остварује када би фактурисана електрична енергија била 100% и наплаћена, а што није могуће, да се уз све напоре реалан проценат наплате планира око 96%, те да треба додати да још важе стари Општи услови за испоруку електричне енергије по којим се многи потрошачи не могу искључити због неплаћања, као и да је због наведених разлога потребно и потребно удовољити посљедњем захтјеву подносиоца захтјева, који је достављен у прилогу коментара. У прилогу је подносилац захтјева

доставио План фактурисања снаге, План фактурисања активне енергије и Процјену губитака по напонским нивоима.

У наставку својих коментара на извјештај, подносилац захтјева је навео да сви улазни подаци за израчун маргиналних трошкова дистрибутивног капацитета нису јасни, нпр. Амортизацијски ток 35 година, што је по њему превелико.

Навео је да је исти дао процјене, да су процјене потписника извјештаја другачије, те да их је требало образложити, као и да се то односи на губитке и вршну снагу.

Такође је навео да у прилогу коментара доставља потрошњу по категоријама и да је за њега и даље упитна потрошња за купце на 110 кV обзиром на могући аранжман „Алуминија“ д.д. Мостар.

Као додаток својих коментара на извјештај, подносилац захтјева је доставио Примједбе на извјештај с формалне расправе, које је дала Дистрибуција електричне енергије, као његов организациони дио. У тим примједбама је наведено да не постоји методологија којом је могуће објективно процијенити учешће Дистрибуције електричне енергије и Снабдијевања електричном енергијом у приходима и расходима 2005. године, те да то доказује и начин на који је извршена процјена, а за коју се сматра да је неодговарајућа.

Наведено је да се анализа реалности планова за 2007. годину заснива на кључу, који проистиче из тих истих планова, те да се до кључа за распојелу историјских података из 2005. године долази на основу планираних износа трошкова и прихода 2007. године. Наведено је и да се остварени износи у ранијим периодима коригују у складу са очекиваним активностима и трендовима у години за коју се планира и не могу се сводити искључиво на историјске податке.

Такође је наведено да се одобрени приход од услуга у висини 2.577 хиљада КМ (43% више од тражених 1.804 тисуће КМ) сматра нереалним, затим да се у образложењу наводи како је приход од прикључака у 2005. години износио 2.056 хиљада КМ и да се до тог износа дошло горе споменутом анализом, те да је будући да је укупан приход од услуга у 2005. години износио 2.398 хиљада КМ, 86% тог прихода приписано Дистрибуцији електричне енергије. Наведено је да је очито нереално мали планиран приход од услуга за Снабдијевање електричном енергијом 2007. године резултујео превеликим удјелом Дистрибуције електричне енергије у овом приходу. Наведено је да, осим тога, није јасно зашто је и таква основа од 2.056 хиљада КМ додатно увећана за пола милијуна КМ, када приход од услуга показује тренд опадања, те се као доказ указује на кретање прихода на основу доприноса за снагу и прихода од електроенергетских сагласности, који су дио прихода од услуга Дистрибуције електричне енергије, а могу се идентифицирати у оба периода. У наставку је приказана табела:

(KM)

Допринос за снагу			Приход од сагласности		
2005.	2006.		2005.	2006.	
548.862,28	408.616,00	-140.246,28	182.601,74	125.140,71	-57.461,03

Наведено је да је јасно, сада кад се зна да је приход од услуга Дистрибуције електричне енергије у периоду III.-XII.2006. износио 1.764 хиљада KM и имајући у виду тренд кретања прихода од услуга посљедних година, како одобрених 2.577 хиљада KM није реално очекивати.

У овом дијелу коментара подносиоца захтјева, наведено је и да су одобрени трошкови у износу од 1.340 хиљада KM, 335 хиљада KM мање од захтјеваних 1.675 хиљада KM, те да је од 2.108 хиљада KM осталих трошкова 2005. године Дистрибуцији електричне енергије додијелено само 41%, тј. 857 хиљада KM, те да је очито да су планирани остали трошкови 2007. године у Снабдијевању електричном енергијом високи, а с тим у вези, да се намеће и питање које су врсте трошкова ту укључене (односно јесу ли уопште упоредни с осталим трошковима из 2005. године). Овдје је наведено и да је образложење висине и структуре захтјеваних осталих трошкова достављено у склопу образложења за питање број 11.

Наведено је да се из достављеног образложења осталих трошкова Дистрибуције електричне енергије за 2007. годину види значајно смањење судских трошкова (који су углавном припадали Снабдијевању електричном енергијом), а осјетно повећање појединих врста трошкова да је везано за постојеће уговорне обавезе (нпр. трошкови закупнина на уговорене закупе, уговорене стипендије и слично) или законске обавезе (трошкови ЗНР).

Такође, указано је и да је у табели бр. 1 (стр.39) извјештаја наведен криви износ трошка амортизације 10.100 хиљада KM умјесто 10.500 хиљада KM, што укупно захтјеване трошкове подиже на 45.006 хиљада KM, а потребан приход на 40.946 хиљада KM.

Овдје је наведено и да је износ трошкова Уреда Генералног директора од 7.135 хиљада KM усаглашен на формалној расправи 5.3.2007. године, да је при томе усвојен кључ за расподјелу тих трошкова на Дистрибуцију електричне енергије од 33,84% односно 2.414 хиљада KM, те да се не види разлог накнадном оспоравању већ усаглашеног износа ових трошкова.

У коментарима је подносилац захтјева навео да сматра оправданим свој захтјев за потребним приходом у износу од 40.946 хиљада KM.

Осим ових коментара подносиоца захтјева на извјештај водитеља поступка и запослених ФЕРК-а, подносилац захтјева је 03.04.2007. године доставио ФЕРК-у и допис – Урачунавање пореза, доприноса и накнада на електроенергетске објекте у цијену струје у другом тарифном поступку, примљен у ФЕРК под бројем 07-02-980-

31/22/06. У том допису, подносилац захтјева је навео да је у задње вријеме суочен са све чешћим доношењем одлука надлежних органа локалне самоуправе о увођењу пореза, доприноса и накнада (комуналних накнада за доводне канале, хидроакумулације, коридоре далековода, закупнина на стубна мјеста и сл.) за кориштење електроенергетских објеката и што прати доношење рјешења о утврђивању висине споменутих накнада од стране општинских органа, затим да су за сада накнаду увеле општине Неум, Вареш и Нови Травник, те да се ускоро припрема доношење сличних одлука и од других општина (Прозор-Рама).

Подносилац захтјева је навео да јединицама локалне самоуправе покушава указати да одлуке које доносе нису засноване на важећим прописима, да су електроенергетски објекти за производњу, пренос и дистрибуцију електричне енергије и управљање електроенергетским системом у којима се обавља електроенергетска дјелатност која је од јавног интереса, као и да је чланом 6. став (2) Закона о електричној енергији утврђено да је електропривредним предузећима утврђена обавеза вршења јавне услуге. Навео је да је истакао да се увођење материјалних обавеза може заснивати само на закону или пропису заснованом на закону, што није поштовано у споменутих случајевима, а што је супротно и чланом 60. Закона о електричној енергији (електропривредно друштво није дужно плаћати никакве посебне накнаде ради коришћења тих објеката, јер су приликом изградње електроенергетских објеката регулисани имовинско-правни захтјеви с власницима некретнина односно носиоцима права коришћења на некретнинама).

Подносилац захтјева је у овом допису навео да је упозорио све ове општине да ће покренути оцјену уставности донесених одлука о увођењу накнада и да је покренуо иницијативу за укидање истих, те да у цијену електричне енергије није укалкулисана утврђена накнада, као и да ће поднијети захтјев ФЕРК-у за повећање цијене електричне енергије неквалификованих (тарифних) купаца за износ накнаде коју ће плаћати по одлуци, и то повећањем цијене електричне енергије свих грађана или повећањем цијене електричне енергије само потрошачима општине, која је донијела рјешење о накнади, а што је дужан у складу са ФЕРК-овом Правилнику за тарифну методологију и тарифне поступке.

Даље је навео да у том смислу предлаже да ФЕРК у складу са чланом 18. свог Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке уведене накнаде уврсти у потребан приход за дјелатност производње електричне енергије и дјелатност дистрибуције електричне енергије.

У прилогу овог дописа, подносилац захтјева је доставио:

- Приједлог с Рјешењем о извршењу Општинског суда Чапљина бр. 07 53 Ип 006317 07 Ип од 20.03.2007. године и осталим прилозима (на основу Рјешења о висини комуналне накнаде за пословне и друге просторе донијетих од стране Општине Неум бр. 05-37/95 од 01.04.1995. године и бр. 05-37/95 од 01.04.1995. године),
- Приједлог с Рјешењем о извршењу Општинског суда Чапљина бр. 07 53 Ип 006318 07 Ип од 20.03.2007. године и осталим прилозима (на основу Рјешења о

- висини комуналне накнаде за пословне и друге просторе Општине Неум бр. 05-6/99 од 12.1.1999. године, Рјешења о висини комуналне накнаде за трафостанице Општине Неум бр. 05-73/02-1 од 07.05.2002. године, Рјешења о висини комуналне накнаде за далеководе Општине Неум бр. 05-73/02 од 07.05.2002. године, Пресуде Кантоналног суда Мостар бр. У: 81/04 од 03.11.2004. године, другостепеног Рјешења Министарства грађевина, просторног уређења и заштите околине ХНЖ-а бр. Уп.: ИИ-09-03-25-528/02 од 22.11.2004. године, те Рјешења о висини комуналне накнаде за далеководе Општине Неум бр. 05-23/05 од 20.07.2005. године,
- Одлуку о висини накнаде за кориштење грађевинског земљишта ОВ Вареш бр. 01-43/06 од 22.03.2006. године, Одлуку о просјечној коначној грађевинској цијени у 2006. години м2 корисне стамбене површине у државном власништву на подручју општине ОВ Вареш бр. 01-48/07 од 07.03.2007. године, с Рјешењем о утврђивању обавезе плаћања накнаде за кориштење градског грађевинског земљишта Општине Вареш бр. 02/4-75/07 од 13.03.2007. године,
  - Одлуку о начину додјеле под закуп земљишта у државном власништву и висини закупнине („Службени гласник Општине Нови Травник“ бр. 2/01 и 1/02), Одлуку о измјенама и допунама Одлуке о начину додјеле под закуп земљишта у државном власништву и висини закупнине ОВ Нови Травник бр. 01-01-29/07 од 13.02.2007. године,
  - Иницијативу бр. И-2175/07 од 29.03.2007. године (за измјену Одлуке о комуналној накнади ОВ Неум бр. О-01-И-12/02 од 27.03.2002. године /„Сл. гласник Општине Неум“ бр. 1/02 / и Одлуке о измјенама и допунама Одлуке о комуналној накнади ОВ Неум бр. О-01-И-29/05 од 07.06.2005. године /„Сл. гласник Општине Неум“ бр. 3/05/, те укидање донесених рјешења о висини комуналне накнаде),
  - Иницијативу бр. И-2040-1/07 од 02.04.2007. године (за измјену Одлуке ОВ Вареш бр. 01-43/06 од 22.3.2006. године),
  - Иницијативу бр. И-2177/07 од 29.03.2007. године (за измјену Одлуке ОВ Н. Травник бр. 01-01-29/07).

Умјешач Удружење послодаваца ФБиХ није доставио коментаре на Извјештај водитеља поступка и запосленика ФЕРК-а.

Дана 06.04.2007. године под бројем 07-02-981-42/23/06 примљени су коментари подносиоца захтјева Јавног предузећа „Електропривреда Хрватске заједнице Хеџег Босне“ дионичко друштво Мостар на Извјештај водитеља поступка и запосленика ФЕРК-а за дјелатност снабдијевања електричном енергијом који су садржавали и додатне коментаре на Извјештај водитеља поступка и запосленика ФЕРК-а за дјелатност дистрибуције електричне енергије гдје је навео да је већ дописом који је у ФЕРК примљен 03.04.2007. године под бројем 07-02-980-30/22/06 доставио примједбе на препоруке и мишљења дата у Извјештају, те да сматра да се сви трошкови који нису уважени, а позивајући се на 2005. годину као базну годину требају уважити. Посебно је истакао проблем губитака на дистрибутивној мрежи за које су дали процјену, а што службе ФЕРК-а нису уважиле већ су направиле своју процјену, а без образложења зашто њихове процјене нису прихваћене. Истакао је како су губици исказани у

електроенергетском билансу нереално планирани гледају остварење у 2006. години, те тврди да је преамбициозно планирати остварење у 2007. години са губицима од 14,6 %. Токође је нагласио како је по његовом захтјеву дошло до смањења фактурисања електричне енергије по категоријама и групама купаца. Сматра како та два елемента врло битно утичу на износе у тарифним ставовима, па ако би се калкулирао приход у складу са електроенергетском билансом, то би довело до мањег прихода електропривреде, тако да одобрени потребан приход не би било могуће остварити. Подносилац захтјева је навео да би једнако тако планирани приход морао бити коригован са реалним постотком наплате електричне енергије и да није реално у овом окружењу очекивати 100% наплату, а свима су добро познати услови у којима живи и ради, те ако се заједно посматрају остварења ова три елемента наплату, губитке и реализацију електричне енергије, онда коначни ефекти могу битно умањити потребан приход ове електропривреде и битно утицати на њено пословање.

Закључак

У складу са чланом 75. Правилника о јавним расправама и рјешавању захтјева и жалби ФЕРК-а, а на основу савјесне и брижљиве оцјене сваког доказа посебно и свих доказа заједно, као и Извјештаја водитеља поступка и запосленика ФЕРК-а, те примљених коментара на извјештај страна у поступку, односно на основу резултата цјелокупног поступка, ФЕРК је закључио слиједеће:

У вези са **процјеном учешћа дистрибуције и снабдијевања у приходима и расходима за 2005. годину**, не уважавамо коментаре подносиоца захтјева из разлога што сматрамо да је исти то могао направити на начин као што је то учинио у 2006. години у којој су те дјелатности рачуноводствено раздвојене.

У вези **алокације трошкова Дирекције друштва на дјелатност дистрибуције**, успоређујући податке о трошковима Дирекције Друштва 2005. године и захтјеване за 2007. годину, видљиво је да је за 2007. годину захтјеван знатан пораст трошкова Дирекције Друштва алоцираних на дјелатност дистрибуције у односу на 2005. годину сумарно дистрибуција и снабдијевање. Коментаре подносиоца захтјева не уважавамо из разлога што захтјевање оваквог пораста трошкова подносилац захтјева није поткријепио релевантним чињеницама и доказима. Због свега наведеног одобравамо трошкове Дирекције Друштва у износу од 610.250 КМ.

(КМ)

Остварење збирно (дистрибуција + снабдијевање) 2005. година	Остварење 2005. година (дистрибуција)	Захтјевано за 2007. година (дистрибуција)	Одобрено за 2007. година (дистрибуција)
643.000	566.629	2.441.000	610.250

За **приходе од прикључака** подносилац захтјева је навео да приход од прикључака остварен у периоду III-XII 2006. године износи 1.764.000 КМ. Коментаре

подносиоца захтјева не уважавамо из разлога што је, према подацима подносиоца захтјева приказано смањење доприноса за снагу у 2006. години у односу на 2005. годину. Због свега наведеног одобравамо приход од прикључака у износу од 1.804.000 КМ.

У вези **трошкова и расхода дјелатности дистрибуције**, успоређујући податке о трошковима и расходима дјелатности дистрибуције у 2005. години и захтјеване за 2007. годину, видљиво је да је за 2007. годину захтјеван знатан пораст трошкова и расхода дјелатности дистрибуције у односу на 2005. годину. Коментаре подносиоца захтјева не уважавамо из разлога што је видљиво да није дошло до смањења трошкова и расхода у односу на 2005. годину. Због свега наведеног одобравамо трошкове и раходе дјелатности дистрибуције у износу од 41.040.170 КМ.

(КМ)

Остварење збирно (дистрибуција + снабдијевање) 2005. година	Остварење 2005. година (дистрибуција)	Захтјевано 2007. година (дистрибуција)	Одобрено за 2007. годину (дистрибуција)
53.108.000	39.478.000	44.606.000	41.040.170

У вези **трошкова губитака у дистрибутивној мрежи** укупни дистрибутивни губици одређени су на основу бруто и нето дистрибутивне потрошње. На основу ових података укупни дистрибутивни губици износе 179.559.050 kWh. Према овим подацима разматрани су и трошкови везани за дистрибутивне губитке. Ако подносилац захтјева губитке од 17%, заснива на новим достављеним подацима о плану фактурисања активне енергије за 2007. годину, потребно је, у складу са измјенама фактурисања активне енергије, ускладити све остале планиране вриједности, укључујући мање трошкове одржавања, мањи обим инвестиција, мање трошкове контроле мјерних мјеста и друго, који су везани за приједлог трошкова губитака електричне енергије. У првом тарифном поступку губици електричне енергије су износили 16%, док губици у другом тарифном поступку износе 14,57%. Ово представља слијед настојања подносиоца захтјева дефинисаном у образложењу почетне лиценце, у којем је наглашено да је служба мјерења у снабдијевању због смањења губитака, те је смањење укупних дистрибутивних губитака очекивани ефект. Мишљења смо да садржани подаци у Извјештају водитеља поступка и запосленика ФЕРК-а, као и предложени износ губитака у износу од 14,6%, одговара планираним количинама енергије, а заснован је на расположивим подацима достављеним у захтјеву за тарифе. Без додатних података, везаних за настале измјене плана фактурисања активне електричне енергије, није могуће уважити приједлог губитака од 17%. Због свега наведеног одобравамо износ дистрибутивних губитака у износу од 14,6%, што у финансијском смислу износи 12.743.485 КМ.

У вези **процјена неистовременог вршног оптерећења** уважавамо податке из Извјештаја водитеља поступка и запосленика ФЕРК-а из разлога што према дневном дијаграму оптерећења од 31.12.2006. године, евидентно је да је остварено вршно оптерећење система подносиоца захтјева од 511 MW. Ако се овај износ умањи за 240 MW, које остварује у врху 110 кV категорија, остаје 271 MW за све остале категорије и групе потрошње. Како је врх система настао у деветнаестом часу 31.12.2006. године, закључујемо да су домаћинства допринијела оваквом остварењу оптерећења система. С обзиром да је подносилац захтјева доставио податак о износу истовременог вршног оптерећења од 170 MW за категорију потрошње домаћинства, уважавамо процјену из Извјештаја водитеља поступка и запосленика ФЕРК-а по коме је коефицијент истовремености система за ову категорију приближно једнако 1, а према коме неистовремено вршно оптерећење ове категорије износи 176 MW. Што се тиче неистовременог вршног оптерећења за остале категорије и групе потрошње на дистрибутивном нивоу, уважавамо процјену из Извјештаја водитеља поступка и запосленика ФЕРК-а која је иста или слична процјени коју је подносилац захтјева доставио у својим документима.

Амортизациони вијек средстава, који припадају дистрибутивној мрежи, проматран је према стандардима, примјењеним у Извјештају о процјени подузећа ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ” д.д. Мостар, урађен од American Appraisal Hungary, који предвиђају вијек трајања од 10-50 година. Узимајући у обзир старосну структуру расположиве мреже, а наслањајући се на стандарде, уважавамо податке из Извјештаја водитеља поступка и запосленика ФЕРК-а, према којем је за обрачун маргиналних трошкова дистрибутивног капацитета коришћен амортизациони вијек 35 година.

У вези **активне електричне енергије**, а како је подносилац захтјева образложио да је смањење планиране фактурисане електричне енергије заснивао на реализацији у прва два мјесеца 2007. године, сматрамо да се план фактурисања електричне енергије за цјелу годину не може заснивати на реализацији само два мјесеца. Надаље остајући при одобреном износу губитака у дистрибутивној мрежи у износу од 14,6%, смањење плана фактурисања електричне енергије захтјева корекције односно ребаланс електроенергетске билансе укључујући смањење укупне количине набавке електричне енергије за неквалификоване (тарифне) купце.

У вези **осталих трошкова пословања** упоређујући податке 2005. године и захтјеване за 2007. годину, видљиво је да је за 2007. годину захтјеван знатан пораст осталих трошкова пословања. Коментаре подносиоца захтјева не уважавамо из разлога што није доставио потребну документацију којом поткрепљује захтјевани износ осталих трошкова пословања и није доставио остварење дјелатности дистрибуције за 2006. годину на основу којег образлаже остале трошкове пословања. Због свега наведеног одобравамо остале трошкове пословања у износу од 1.340.000 KM.

(KM)

Остварење збирно (дистрибуција + снабдијевање) 2005. година	Остварење 2005. година (дистрибуција)	Захтјевано за 2007. година (дистрибуција)	Одобрено за 2007. годину (дистрибуција)
2.108.000	857.080	1.675.000	1.340.000

Не уважавамо коментар подносиоца захтјева у вези трошка амортизације којим захтјева да му се трошак амортизације за 2007. годину одобри у износу од 10.500.000 KM, апрема захтјеву износи 10.100.000 KM. Трошак амортизације за дјелатност дистрибуције за 2007. годину одобравамо у износу од 10.100.000 KM, а према захтјеву износи 10.100.000 KM. Трошак амортизације у 2005. години је износио 9.261.000 KM, сумарно за дјелатности дистрибуција и снабдијевање, од чега је, према процјени, 8.824.000 за дјелатност дистрибуције. Натуралне вриједности основних средстава, достављене током тарифног поступка, нису у складу са показатељима лиценцираних средстава, па тиме и трошку амортизације. Такође, подносилац захтјева је превидио обавезу дефинисану у почетној лиценци, према којој је био дужан за сваки нови изграђени објекат предходно доставити план изградње, као и обезбјеђење дозволе за изградњу. Због свега наведеног трошак амортизације за дјелатност дистрибуције за 2007. годину одобравамо у износу од 9.750.000 KM, што је 96,53% од захтјева.

(KM)

Остварење сумарно (дистрибуција + снабдијевање) 2005. година	Остварење 2005. година (дистрибуција)	Захтијевано за 2007. година (дистрибуција)	Одобрено за 2007. година (дистрибуција)
9.261.000	8.824.000	10.100.000	9.750.000

На основу Одлуке о комуналној накнади („Н.лист-Службено гласило општине Неум“ број 4/98) и Одлуке о комуналној накнади („Н.лист-службено гласило општине Неум“ број 1/02 и 3/05) донесено је дана 12.01.1999. године Рјешење број 05-6/99 о висини комуналне накнаде за пословне и друге просторе „Електро“ ПЈ Неум (постало правоћно 29.01.1999. године), дана 07.05.2002. године донесено је Рјешење број 05-73/02-1 о висини комуналне накнаде за трафо станице (постало правоћно 25.05.2002.године), дана 07.05.2002. године донесено је Рјешење број 05-73/02 о висини комуналне накнаде за далеководе (постало правоћно 07.01.2005. године) и дана 20.07.2005. године донесено је Рјешење број 05-23/05 о висини комуналне накнаде за далеководе (постало правоћно 07.08.2005. године), а којима је ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар, РЈ Електро Неум обавезана да мјесечно плаћа комуналне накнаде за коришћење грађевинског земљишта.

Дана 20.03.2007. године Општински суд у Чапљини донио је Рјешење о извршењу 07 53 Ип 006318 07 Ип којим се одређује извршење према извршенику ЈП „Електропривреда ХЗ ХБ“ д.д. Мостар РЈ Електро Неум ради наплате главног дуга у износу од 524.489,94 KM закључно са даном 30.09.2006. године као и законских затезних камата на главни дуг почев од 22.02.2007. године.

С обзиром да се ради о накнадама које су као обавезне прописане од стране надлежних органа, а усклађене са чланом 18. Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке, одобравамо дио трошка главног дуга комуналне накнаде у износу од 331.071, 21 КМ, који се односе на дистрибутивне објекте. Преостали дио трошка главног дуга комуналне накнаде у износу од 193.418, 73 КМ будући да се односи на објекте Преноса не одобравамо, а све на основу члана 5. Закона о засновању компаније за пренос електричне енергије у БИХ (Службени гласник БиХ“ бр. 35/04).

Не одобравамо захтјеване **трошкове плата и накнада плата** за 2007. годину за дјелатност дистрибуције електричне енергије у износу од 20.897.000 КМ из разлога што је приликом провођења другог тарифног поступка ФЕРК располагао са различитим подацима презентованим од подносиоца захтјева о планираном и стварном броју запослених у оквиру ЈП “Електропривреда Хрватске заједнице Херцег Босна“ д.д. Мостар. С обзиром да подносилац захтјева није доставио Извјештај о пословању за 2006. годину и План пословања за 2007. годину, у којем се налазе релевантни подаци о стварном и планираном броју запосленика током 2006. године, те планираном за 2007. годину у дјелатности дистрибуције електричне енергије, захтјеване трошкове плата и накнада плата за 2007. годину одобравамо у износу од 20.061.120 КМ што је за 835.880 КМ мање од траженог износа трошка плата и накнада плата за 2007. годину подносиоца захтјева.

Због свега наведеног одобравамо трошкове и расходе, те приходе како слиједи:

(000 КМ)

Ред. Број	ТРОШКОВИ И РАСХОДИ	Захтјевано за 2007. годину	Одобрено за 2007. годину
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1.	Трошкови материјала	1.693	1.545
2.	Трошкови горива, мазива, уља	652	652
3.	Трошкови резервних дијелова	2.660	2.660
4.	Трошкови отписа ситног инвентара	300	300
5.	Трошкови плата и накнада плата	20.897	20.061
6.	Трошкови транспорта	10	10
7.	Трошкови одржавања	1.300	1.300
8.	Трошкови осигурања	570	570
9.	Трошкови дневница за службена путовања	110	110
10.	Трошкови специфичних надокнада радницима	550	550
11.	Порези и доприноси	825*	632**
12.	ПТТ трошкови	500	500
13.	Трошкови регулаторне накнаде	565	167
14.	Трошкови непроизводних услуга	282	282
15.	Остали нематеријални трошкови	1.675	1.340
16.	Трошкови амортизације	10.100	9.750
17.	Трошкови Дирекције друштва (заједнички послови)	2.441	610
УКУПНИ ТРОШКОВИ И РАСХОДИ:		45.130	41.040

* У оквиру ставке порези и доприноси захтјевани су износи:
301.000 КМ – порези и доприноси који не зависе о финансијском резултату
524.489, 94 КМ – комунална накнада за коришћење грађевинског земљишта
** У оквиру ставке порези и доприноси одобрени су износи:
301.000 КМ – порези и доприноси који не зависе о финансијском резултату
331.071, 21 КМ – комунална накнада за коришћење грађевинског земљишта

(000 КМ)

Ред. број	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	Захтјевано за 2007. годину	Одобрено за 2007. годину
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1.	Приход од прикључка	1.804	1.804
2.	Остали пословни приходи	2.256	2.256
	УКУПНО ОСТАЛИ ПРИХОДИ:	4.060	4.060

На основу свега наведеног одобравамо потребан приход како слиједи:

(000 КМ)

ПОТРЕБАН ПРИХОД ЗА ДЈЕЛАТНОСТ ДИСТРИБУЦИЈЕ	Захтјевано за 2007. годину	Одобрено за 2007. годину
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
ИЗНОС	41.070	36.980

Други тарифни поступак ФЕРК је започео на основу података које је доставио подносилац захтјева, а на достављању све тражене а недостајуће документације, података и информација ФЕРК је инсистирао током тарифног поступка. Допуне су вршене и непосредно на припремној и формалној расправи, које су проведене током тарифног поступка, и то у виду давања изјашњења овлашћених представника подносиоца захтјева о поједним питањима, као и непосредним прилагањем документације. Уопштено се може дати оцјена да подаци које је достављао подносилац захтјева у граници трошкова и расхода нису довољно транспарентни и детаљни што је све скупа онемогућавало дубљи увид у природу трошкова и расхода које подносилац захтјева остварује, а ову чињеницу је отежавао и став подносиоца захтјева да одбијањем достављања неких информација ФЕРК-у докаже своје исказане трошкове и приходе.

С обзиром на наведено и на квалитет података и процјена подносиоца захтјева, учињен је посебан труд да се оцјене трошкови подносиоца захтјева у мјери у којој је то могуће.

Прво, како квалитет података поднесених у оквиру тарифног захтјева није био одговарајући, ФЕРК је тражио и прихватио извјесне процјене, иако исте по мишљењу ФЕРК-а нису биле потпуно поткрјепљене, а све уважавајући чињеницу да се електроенергетски сектор у ФБиХ налази у фази реструктурисања, при чему је оправдано омогућити подносиоцу захтјева одређено вријеме за прилагођавање условима регулације. У првом тарифном поступку, ФЕРК је јасно показао и посебно нагласио да је трајни задатак подносиоца захтјева употпуњавање базе података о трошковима, што остаје и даље одређујуће ФЕРК-а. С обзиром на наведено, ФЕРК инсистира на томе да подносилац захтјева приликом процјене појединих трошкова, врши такве процјене на вишем стандарду тачности и документирања. У циљу олакшања наредних тарифних поступака и припремања подносиоца захтјева за наредне тарифне поступке, ФЕРК ће и прије покретања истих, током прелазног периода, а у складу с чланом 30. Закона о електричној енергији и општим актима ФЕРК-а, те условима Почетних дозвола за рад – лиценци, од подносиоца захтјева тражити достављање одређених података и информација. Наведено ће допринијети и употпуњавању чињеничног стања, на основу којег ће се објективније цијенити оправданост и алокација трошкова.

Трошкови и други елементи потребног прихода прописани тарифном методологијом ФЕРК-а и одобрени у овом поступку бит ће предмет провјере у складу с одредбама Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке, као и прилагођавања након што ФЕРК донесе Регулаторни контни план.

Овим рјешењем ФЕРК је оцјенио оправданост трошкова и потребни приход на основу примљених података; међутим уз побољшање информација и података поднесених ФЕРК-у, исти ће се континуисано допуњавати како се буде допуњавала база података. То је неопходно да би ФЕРК испунио своју законску обавезу утврђивања крајње тачке прелазног периода везаног за постизање тарифа које су у потпуности засноване на оправданим трошковима. Одређујуће ФЕРК-а о постепености примјене усвојене тарифне методологије усвојено је у Правилнику за тарифну методологију и тарифне поступке, ФЕРК је јасно навео визију поступне примјене међународно прихваћених стандарда у тарифним поступцима, с циљем избјегавања наглих и драстичних промјена тарифа у прелазном периоду, као и због непостојања социјалних мјера.

У вези с тим, мора бити јасно да је ФЕРК у свом Правилнику за тарифну методологију и тарифне поступке затражио да регулисане компаније послују у складу са Законом о електричној енергији. У смислу утврђивања оправданости трошкова потребних за покривање дистрибутивних губитака електричне енергије за све тарифне и квалификоване купце, уколико подносилац захтјева има недовољне количине електричне енергије за своје купце па мора набављати, тада цијена те набављене електричне енергије за покривање дистрибутивних губитака мора бити укључене у портфолио производње електричне енергије за покривање ових губитака, чији ће трошак бити распоређен на све тарифне и квалификоване купце који се снабдијевају путем дистрибутивне мреже. Обавезне праксе су имплементација стандарда

недискриминације и обавезе јавне услуге наметнуте од Парламента ФБиХ у облику Закона о електричној енергији, што значи да сада постоје стандарди које ФЕРК проводи у јавности што резултује недискриминацијом и правилном расподелом трошкова.

Стога, важно је да подносилац захтјева, и заиста цијели сектор и јавност, разумију да су стандарди које ФЕРК намеће подносиоцу захтјева настали примјеном закона и састоје се од испитивања и оправдавања података о трошковима које је проузроковала регулисана компанија. ФЕРК се понаша у складу са законом; трошкове је проузроковала регулисана компанија приликом свог пословања, тако да је иста дужна приказати и оправдати те трошкове у складу са чланом 30. Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке, а ФЕРК у складу са чланом 58. Пословника о раду ФЕРК-а приликом одлучивања о оправданости неког трошка узима у обзир и чињеницу да је информација о истом даа или ускраћена.

Када се ради о тарифама, дужности независног регулатора у складу са законом су верификација података о трошковима и постепено увођење промјена тарифа с циљем поткрепљивања тарифа заснованих на трошковима у складу са Директивама ЕУ, Закону и прописима које доноси ФЕРК. Регулисана компаније имају обавезу да се придржавају прописа за дистрибуцију електричне енергије купцима у складу са обавезом вршења јавне услуге.

Све регулисане компаније које имају обавезу вршења јавне услуге морају пословати што је могуће економичније. Ова обавеза има своје основе у закону, а посебно:

Почетна дозвола за рад - лиценца за обављање електропривредне дјелатности дистрибуција електричне енергије додјељена Јавном подuzeћу „Електропривреда Хрватске заједнице Херцег Босне“ дионичко друштво Мостар, садржи обавезу вршења јавне услуге за Јавно подuzeће „Електропривреда Хрватске заједнице Херцег Босне“ дионичко друштво Мостар описану у ставу 4.2.1. и 4.1.1. тако да “Ималац дозволе обавезан је придржавати се свих важећих закона, подзаконских аката, прописа и стандарда ФЕРК-а, а у складу са Директивом ЕУ и међународним споразумима које је прихватила БиХ.”

Директива 2003/54/ЕЦ везана за Заједничка правила за унутрашња тржишта електричне енергије, у члану 3. описује обавезу јавне услуге и дужност компаније која има обавезу јавне услуге да штити своје купце. Посебно, формулација наводи: “. . . У општем економском интересу, државе чланице могу предузећима која дјелују у електроенергетском сектору, наметнути обавезу јавне услуге која је везана за безбједност, укључујући безбједност снабдијевања, редовност, квалитет и цијене снабдијевања и заштите околине, укључујући енергетску ефикасност и климатску заштиту.”

Према члану 4. Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке, обавеза јавне услуге дефинисана је да “означава обавезу електроенергетских предузећа да врше извјесне електроенергетске дјелатности као јавну услугу, прије свега везано за

сигурност, редовитост, квалитет, цијене снабдијевања и заштите околине у складу са законом и Директивама ЕУ.”

Према члану 5. Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке, циљеви методологије су да за неквалификоване (тарифне) купце утврди тарифе које су разумне и базиране на трошковима, засноване на уобичајеној међународној пракси.

Обавеза јавне услуге значи да електропривредно друштво мора радити у општем економском интересу купаца, узрокујући трошкове који су разумни и основани на уобичајеној међународној пракси, што подразумева планирање и дистрибуцију електричне енергије у корист купаца.

Приликом доношења овог рјешења ФЕРК је водио рачуна о свеобухватном процесу реформе електроенергетског сектора у Босни и Херцеговини, чији је циљ економски здрав и одржив развој електроенергетског сектора, а главни елементи реформе раздвајање садашњих вертикално интегрисаних монопола на дјелатност производње, дистрибуције и снабдијевања електричном енергијом и ребалансирање тарифа. Акционим планом Федерације Босне и Херцеговине за реструктурисање и приватизацију електроенергетског сектора у Босни и Херцеговини („Службене новине ФБиХ“ бр.31/05 и бр.39/05) Влада Федерације Босне и Херцеговине је дала оквир који омогућава провођење реформе, а подносилац захтјева је до потпуне имплементације усвојене тарифне методологије, дужан извршити обавезе дефинисане Акционим планом ФБиХ.

У складу са чланом 56. Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке, властита је одлука и надлежност ФЕРК-а да размотри и потврди све трошкове достављене као подршка предложеним тарифама, да прихвати, одбије или прилагоди сваку величину или анализу кориштену за обрачун предложене тарифе. Полазећи од наведеног права и овлаштења, ФЕРК је узео у обзир начела транспарентности и равноправности свих учесника на тржишту, а прије свега недискриминацију према било којем купцу електричне енергије, одредивши се за постепено увођење међународно прихваћене регулаторне праксе и постепено увођење општеприхваћених међународних стандарда у тарифном поступку, да би се избјегле изненадне и драстичне промјене тарифа у прелазном периоду, а посебно узимајући у обзир непостојање развијених социјалних мјера, због чега је ФЕРК одлучио избјећи нагле и велике промјене тарифа у прелазном периоду, водећи рачуна о постепеном укидању субвенција између електропривредних дјелатности, категорија и група потрошње, као и о постепености при одобравању стопе поврата на власнички капитал.

У складу са чланом 75. Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке ФЕРК-а, ФЕРК задржава право да у циљу уредног снабдијевања неквалификованих (тарифних) купца електричном енергијом и заштите општег јавног интереса у случају ванредних околности куповину и продају електричне енергије регулише на начин који ће осигурати интересе и потребе свих купаца за снабдијевањем електричном енергијом на територији Федерације БиХ. С обзиром да под ванредним околностима ФЕРК подразумева вишу силу и друге посебне околности, а под којима

се подразумевају елементарне непогоде које су проузроковале поремаћај куповине и продаје електричне енергије на територији Федерације БиХ, ФЕРК је оцјенио како нису постојале ванредне околности на основу којих би било угрожено уредно снабдијевање неквалификованих (тарифних) купаца, како је то подносилац захтјева тврдио, а што није доказао. Због тога ФЕРК током другог тарифног поступка није ни поступао по овом члану Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке ФЕРК-а.

Приликом доношења овог рјешења ФЕРК је пошао од чињенице да се други тарифни поступак проводи у прелазном периоду, те је имајући то у виду анализирао све податке и инфомације које је подносилац захтјев доставио.

ФЕРК је у разматрању Захтјева кроз поступак одобравања тарифа по поднесеном Захтјеву у највећој могућој мјери поштивао основна начела која прописују да ће тарифе бити праведне и разумне, равноправне и одређене на транспарентан начин, уважавајући да постепеност у примјени тарифне методологије у прелазном периоду подразумјева и постепеност у измјенама тарифа, које ће тек на крају прелазног периода у потпуности бити засноване на оправданим трошковима, а све у складу са одредбама Правилника за тарифну методологију и тарифне поступке, које се односе на прелазни период. ФЕРК сматра да извјесно вријеме Јавно предузеће „Електропривреда Хрватске заједнице Херцег Босне“ дионичко друштво Мостар и њен већински власник морају понијети дио терета сами.

На основу савјесне и брижљиве оцјене сваког доказа посебно и свих доказа заједно, извјештаја и коментара страна у поступку, као и на основу резултата цјелокупног поступка, а слиједећи циљеве којима се ФЕРК руководио, чије остварење му је повјерио Закон о електричној енергији, а правила и прописи ФЕРК-а, као проведбени акти наведеног Закона потврдили, односно водећи се тиме да тарифе требају бити разумне, равноправне и одређене на транспарентан начин, као и уважавајући постепеност у евентуалним измјенама тарифа, које ће тек на крају прелазног периода у потпуности бити засноване на оправданим трошковима, те имајући у виду све специфичне околности које постоје у електроенергетском сектору и Федерацији Босне и Херцеговине уопште, као и то да је провођење политике ФЕРК-а у непосредном односу с провођењем активности из усвојеног Акционог плана Федерације Босне и Херцеговине за реструктурисање и приватизацију електроенергетског сектора у Босни и Херцеговини, ФЕРК је одлучио као у диспозитиву.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛИЈЕКУ:

Против овог рјешења подносилац захтјева и умјешачи могу тужбом покренути управни спор код Жупанијског/Кантоналног суда у Мостару у року од 30 дана од дана примања рјешења. Тужба се предаје суду директно или му се шаље поштом препоручено. Тужба се може изјавити и на записник код наведеног суда или било којег другог суда.

ПРЕДСЈЕДНИК ФЕРК-а
Зденко Шимуновић с.р.